

Protestants Sociaal Centrum
Antwerpen

2021

JAAARVERSLAG

5	Woordje van de voorzitter
6	De 9,5 stellingen
10	PSC Open Huis

22	De Woonterp
26	De Jongerenwerking
32	Kip en Ei en zoveel meer

38	De Stadspredikant
48	Onze partners
50	Epiloog

EEN BEWOGEN JAAR 2021

WOORDJE VAN DE VOORZITTER

“ Wij kunnen in dit jaarverslag terugblikken op een bewogen jaar waarin de pandemie het niet kon winnen van het tomeloze engagement.

**Protestants Sociaal Centrum
Antwerpen v.z.w.**

Wie eind 2020 gedacht had dat corona afgedaan had, was er jammer genoeg aan voor de moeite.

De pandemie beïnvloedde ook in 2021 sterk de activiteiten van het PSC. Fysiek samenkomen bleef zeer lastig; gelukkig zochten en vonden onze creatieve medewerkers manieren om onze doelgroepen niet los te laten.

De Jongerenwerking groeide uit tot een stevige organisatie waar, door het vinden van bijkomende middelen, bijkomende financiële zekerheid kon worden gegeven aan dit initiatief.

Open Huis herstartte een aantal activiteiten op en verhuisde, in afwachting van de verhuis naar ons nieuwe pand aan de Oudesteenweg, naar het Oude Badhuis.

Het project de Woonterp kon zo goed als worden afgerond met de succesvolle uitstroom van onze bewoners naar 2 door het PSC

aangekochte huizen, 1 door een familie gehuurde woning en 1 door een familie aan te kopen woning.

Onze stadspredikant mocht present zijn op al onze werkingslocaties en coacht niet alleen de vrijwilligers binnen onze eigen organisatie maar ook deze in Filet Divers.

Ondanks alles breidde ons Kip en Ei project zich nog verder uit. Niet enkel zagen een goede 600.000 kuikens in 2021 in Bobo Dioulasso in Burkina Faso het levenslicht, wij mochten 3 bijkomende waterbronnen realiseren en voorzien daardoor nu een kleine 25.000 mensen van drinkbaar water. Water: de bron van leven en geloof, en geloof in de medemens: de sleutel op de toekomst.

Dankbaar voor de medewerkers, de vrijwilligers, onze partners in Burkina, onze achterbannen die ons steeds blijven steunen en ondersteunen, kunnen wij in dit jaarverslag

terugblikken op een bewogen jaar waarin de pandemie het niet kon winnen van het tomeloze engagement.

**Koen Kinsbergen,
voorzitter PSC Antwerpen**

HET PROTESTANTS SOCIAAL MANIFEST

STELLINGEN VAN PROTEST EN HOOP

Hoe is het daarmee in 2021?

Weet u het nog? In reformatiejubileumjaar 2017 lieten we ons inspireren door Maarten Luthers 95 stellingen voor een eigen manifest met 9,5 aandachtspunten van ons werk. We houden onszelf daarmee bij de les, bij de kern van wat we doen, de reden waarom we er willen zijn. Elk jaar een opfrissing.

1. Mensen gezicht en stem geven in protest

Het PSC zal nu niet en nooit accepteren dat mensen in kwetsbare situaties genegeerd worden en door velen als overlast beschouwd worden. Het PSC zal mensen in de rafelrand van de samenleving een gezicht en stem geven en samen met hen protesteren tegen onrecht en ongelijkheid.

Praktijk | PSC Open Huis
en met name Werkgroep Verzet-Je
protest tegen onrecht op de woonmarkt via en vanuit de Woonterp
protest samen met STA-AN, De Loodsen, Welzijnszorg, Orbit vzw, Gastvrij Netwerk

2. Dialoog onderhouden

Het PSC zal zich inzetten voor een standvastige dialoog tussen mensen van verschillende origine, levensbeschouwing en geschiedenis ten behoeve van onze stad, waarin de superdiversiteit een feit is. Samenleven met 170 nationaliteiten vraagt om een onopgeefbare openheid, waaraan het PSC bijdraagt vanuit haar eigen overtuiging.

Praktijk | het werk van de stadspredikant
ons superdivers teamwerk
deelname aan allerlei vormen van dialoog
samenwerking met partners en koepels
waaronder Orbit Antwerpen, Welzijnszorg werkgroep Interculturele Solidariteit, Soligion,...

3. Met eenzame mensen uit hun sociaal isolement geraken

Het PSC verzet zich tegen toenemende individualisering en ik-gerichtheid, waardoor mensen zonder netwerk de weg kwijtraken in onze samenleving. Het PSC wil de komende jaren blijvende aandacht besteden aan vereenzaamde mensen en via concrete acties met hen samenwerken om uit hun sociaal isolement te geraken.

Praktijk | PSC Open Huis
met name Project Telefoonbezoekje, Hallo Vélo, Verzet-Je over eenzaamheid en mobiliteit
het werk van de stadspredikant

4. Met mensen in armoede regie in hun leven versterken

Het PSC gelooft niet in jobs als enige truc om armoede te bestrijden, maar biedt een plek voor mensen in armoede om zichzelf te zijn, onthaalt mensen in armoede en laat hen activiteiten ontplooiën die hun talenten boven halen. We bieden hen tijd en opportuniteit om gaandeweg de regie van hun leven weer in eigen handen te nemen.

Praktijk | PSC Open Huis
en met name Werkgroep Verzet-Je
maar ook allerhande activiteiten (Samentuinen, woordvoerderschap, ...)
Jongerenwerking
Woonterp
samenwerking met Filet Divers / Kansenhuis

5. Geduldige presentie

Het PSC gelooft niet in het doordrukken van efficiëntie en effectiviteitsmantra's in de sociale sector, maar benadrukt het belang van geduldige presentie van sociaal werkers in het leven van mensen die om één of andere reden in de marge van de samenleving terecht zijn gekomen. Het PSC leidt hulpverleners op om de methodiek van presentie te kunnen toepassen en zal protesteren als "present zijn" beschouwd wordt als inefficiënt.

Praktijk | PSC Open Huis
Jongerenwerking
Woonterp
het werk van de stadspredikant

6. Vrijwilligers een sleutelrol

Het PSC gelooft niet in vermaatschappelijking van zorg als eenvoudige oplossing om kosten te besparen en tegelijkertijd kwaliteitsvolle ondersteuning te bieden. We investeren in onze vrijwilligers om hen een sleutelrol te laten spelen in het leven van mensen in kwetsbare situaties als ondersteuning van professionele hulpverlening.

Praktijk | vrijwilligers in Woonterp en Jongerenwerking
alle vrijwillige inzet in bestuur en Commissie Stadspredikant
samenwerking met Filet Divers in vrijwilligersondersteuning

7. Lage drempel voorzieningen

Het PSC ziet teveel mensen met beperkte toegang tot basisvoorzieningen. Daarom zet het PSC zich, onder protest, in om in bepaalde situaties noodhulp te kunnen verstrekken, kinderen te helpen bij hun schoolcarrière, drempels rond doktersbezoeken te verlagen en boodschappen bij de sociale kruidenier mogelijk te maken.

Praktijk | Minke Zuidemafonds
toeleiding vanuit Open Huis naar sociale kruidenier en andere diensten
laagdrempelige en geregelde hulp en advies in Open Huis, Woonterp en Jongerenwerking

8. Woonruimte voor mensen in kwetsbare situaties

Het PSC vindt dat er veel te weinig woonruimte is waar mensen in kwetsbare situaties kunnen gaan wonen, omdat het overheidsbeleid tekort schiet en huiseigenaars discrimineren. Wij verzetten ons daartegen en bieden voor mensen op de vlucht (migranten) hoop door met ons project OverHoop en Huizen in individuele situaties relaties met lokale kerken tot stand te brengen en woonruimte te zoeken.

Praktijk | Woonterp
samenwerking met OverHoop en Huizen
gezamenlijke actie met Orbit vzw, Gastvrij Netwerk

9. Structurele oplossingen in het Zuiden

Het PSC heeft moeite met de beperkte hulp voor mensen op de vlucht (migranten) en vraagt de Europese Unie structurele en humanitaire oplossingen voor de verhoogde instroom van mensen op de vlucht. Het PSC vraagt de Belgische overheid haar beloften tav ontwikkelingssamenwerking na te komen.

Het PSC wil de komende jaren werken aan het verbeteren van de omstandigheden in landen van oorsprong. Het PSC werkt in samenwerking met partners uit het onderwijs een programma uit van wederzijds leren rond de relatie tussen goed bestuur en het verbeteren van de levensomstandigheden.

Praktijk | protest samen met Orbit, Gastvrij Netwerk, OverHoop en Huizen
project Kip en Ei, Burkina Faso

9,5. Samenwerking

Het PSC gaat ervan uit dat dit manifest gerealiseerd wordt in samenwerking met alle kerkelijke en middenveldorganisaties, die present, protesterend en met plezier werken aan een open samenleving, waarin elke mens met zijn eigen geschiedenis, geloof en situatie een plaats heeft.

Praktijk | onze vele partners
in de kerken, diverse levensbeschouwingen, gelijkgezinde organisaties, koepels
de Stadpredikant

DE KLEINE GOEDHEID

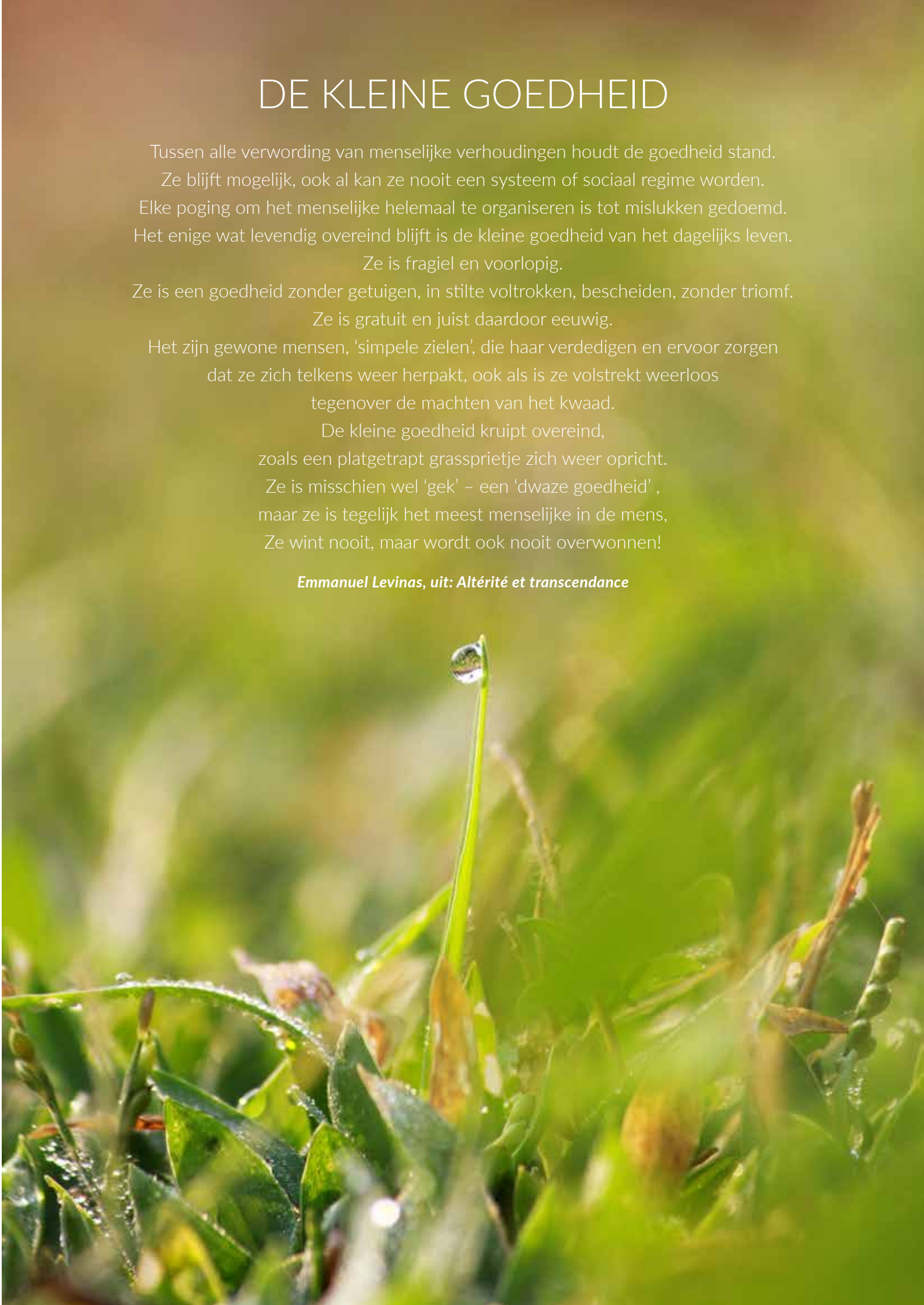
Tussen alle verwording van menselijke verhoudingen houdt de goedheid stand.
Ze blijft mogelijk, ook al kan ze nooit een systeem of sociaal regime worden.
Elke poging om het menselijke helemaal te organiseren is tot mislukken gedoemd.
Het enige wat levendig overeind blijft is de kleine goedheid van het dagelijks leven.

Ze is fragiel en voorlopig.
Ze is een goedheid zonder getuigen, in stilte voltrokken, bescheiden, zonder triomf.
Ze is gratis en juist daardoor eeuwig.

Het zijn gewone mensen, ‘simpele zielen’, die haar verdedigen en ervoor zorgen
dat ze zich telkens weer herpakt, ook als is ze volstrekt weerloos
tegenover de machten van het kwaad.

De kleine goedheid kruipt overeind,
zoals een platgetrapt grassprietje zich weer opricht.
Ze is misschien wel ‘gek’ – een ‘dwaze goedheid’ ,
maar ze is tegelijk het meest menselijke in de mens,
Ze wint nooit, maar wordt ook nooit overwonnen!

Emmanuel Levinas, uit: Altérité et transcendance

PSC

OPEN HUIS^{VZW}

VERENIGT!

SAMEN TEGEN EENZAAMHEID

Hoe sterk is de eenzame fietser
die kromgebogen over z'n stuur tegen de wind
zichzelf een weg baant

- Boudewijn De Groot -

En de fietser bleek in PSC Open Huis onnoemelijk sterk te zijn in 2021 en vooral ook niet eenzaam, want hij/zij fietste net tegen de eenzaamheid. In maart traptten we immers letterlijk het 'Halo Vélo' project op gang. Het idee ontstond in 2020 nadat we gedurende een aantal overlegmomenten met bezoekers van PSC Open Huis nagingen hoe zij te lijden hadden gehad onder eenzaamheid en welke oplossingen zij zelf zagen. Door de corona-maatregelen hadden ze allemaal ondervonden hoe erg het was om niet meer naar de activiteiten te kunnen komen. Ook konden ze zich nu gemakkelijker verplaatsen in de positie van die bezoekers die steeds minder mobiel worden en steeds minder kunnen meedoen in PSC Open Huis.

Eén van de oplossingen werd vertaald in het project 'Halo Vélo'. We schaften ons een elektrische riksafiets aan waarin plaats is voor telkens twee passagiers. We zochten en vonden een enthousiaste groep vrijwilligers om er mee rond te fietsen en gingen in maart van start. De fiets wordt op twee manieren ingezet, namelijk als taxifiets om minder mobiele mensen van en naar onze activiteiten te vervoeren. Maar kandidaat passagiers kunnen zich ook inschrijven voor een tochtje met de fiets. De vrijwilligers pedaleren hen dan naar een tochtje in de natuur, naar de wijk waar ze vroeger woonden of naar tal van andere plekken. En ondertussen maken we nog tijd om samen een kopje koffie met een gebakje te nuttigen. Het project is

hartverwarmend: we ontvangen talloze bedankingskaartjes en brieven. De passagiers benadrukken wat voor een zalige namiddag ze hebben gehad tijdens een tochtje.

Een tweede oplossing die uit de bus kwam tijdens het overleg tijdens corona was het idee van een samentuin. De bezoekers van PSC Open huis verlangden immers naar een plek in het groen waar ze zelf in de natuur actief konden zijn. Dankzij de samenwerking met De Kompaan, een organisatie die ijvert voor lokale voedselproductie, kregen we de beschikking over een stuk grond in Borgerhout. Samen met de vrijwilligers van De Kompaan werd de tuin zaairijp gemaakt. Er werden groenten gezaaid en geplant.

Ook minister Bart Somers van Gelijke Kansen verleent zijn steun en belangstelling aan ons project.
Bron: @kabinet Somers

> een tuinhuis en een kippenhok geïnstalleerd en een kruidenspiraal aangelegd. Maar gaandeweg bleek de tuin toch steeds meer een ontmoetingsplek voor de bezoekers van PSC Open Huis. Daarom pakten we in de zomer ook uit met een heus activiteitenprogramma: een tuinkoor zong enthousiast de ochtend tegemoet, er werd ge-BBQ-ed en ook de onontbeerlijke petanquebaan zorgde ondanks het kille weer toch wat voor het vakantiegevoel van Zuid-Frankrijk.

De coronacrisis stelde de steeds aanwezige problematiek van de eenzaamheid nog eens extra op scherp. De twee bovenstaande initiatieven zijn er uiteraard ook op gericht om deze eenzaamheid te doorbreken, maar het project 'Telefoonbezoekje', dat reeds

een vijftal jaar loopt, stelt deze problematiek helemaal centraal. Tweemaal per week bellen bezoekers van PSC Open Huis naar mensen die zich eenzaam voelen. In 2021 steeg het aantal gebelden naar 45 personen. Tijdens het Telefoonbezoekje kunnen ze gewoon terecht voor een leuke telefonische babbel. De bellers geven echter aan dat er steeds meer 'donkere gedachten' gesprekken worden gevoerd: zeker een aandachtspunt in de begeleiding van de bellers! We proberen de gebelden ook steeds aan te sporen om mee te doen aan activiteiten van PSC Open Huis. Mede dankzij de inzet van de riksajefits zetten in 2021 14 van de gebelden de voor hen heel grote stap naar onze werking.

Ook stonden we in 2021 aan de wieg van het 'Meldpunt eenzaamheid'

in de Seefhoek. Het Kabinet Gezondheids- en Seniorenzorg riep op om deze meldpunten op te starten op verschillende plaatsen in de stad. Omwille van onze expertise werden we van in het begin betrokken bij de stuurgroep van dit project. We willen er alles aan doen om dit meldpunt concreet vorm te geven in de nabije toekomst. We participeren ook nog aan de werkateliers van de Vlaamse Vereniging van Steden en Gemeenten. In deze ateliers worden beleidsadviezen voorbereid rond het thema 'eenzaamheidsbestrijding'.

Tot slot willen we ook nog even onze rol belichten binnen de corona pandemie in Antwerpen. Uiteraard waren we de voorbije twee jaar vrij intensief bezig met individuele begeleiding en ondersteuning. We gaven correcte informatie aan onze

bezoekers, hielpen bij het plannen van de vaccinatie-afspraken en drukten ontelbare Covid Safe passen af. Maar vanuit onze participatie

aan de Eerste Lijnszone Antwerpen Centrum, maakten we ook deel uit van de Werkgroep die de lijnen voor de vaccinatiestrategie in Antwerpen

uitzette. Hier trachtten we een stem te geven aan kwetsbare mensen over de grenzen van alle armoede-organisaties in Antwerpen heen.

Eric Joris,
coördinator Open Huis

TELEFOONBEZOEKJE

Sinds enkele jaren loopt dit mooie project vanuit Open Huis waar zelfs de stad “jaloers” naar kijkt: wat een geniale en tegelijk eenvoudige vondst om eenzaamheid te doorbreken op maat van mensen in armoede! Lotgenoten bellen eenzamen op, vrijwillig en gratis. Zij verstaan mekaar. Met dit basale contact kunnen zij op het meest menselijke niveau iets voor elkaar betekenen en dat doet aan beide kanten van de lijn het broodnodige zelfvertrouwen groeien. Zelfs als het leven zwaar valt, breekt even de zon door, en dat betekent voor sommige mensen al een wereld van verschil.

TIJD OM U EEN UPDATE MEE TE GEVEN.

Er werden in 2021 45 senioren bereikt. Momenteel worden er 26 verschillende senioren opgebeld. Voor 19 senioren is het bellen stop gezet. Hiervoor zijn diverse redenen:

- 2 zijn overleden
- De meerderheid heeft er geen nood meer aan (heropleving sociaal leven, heropstart buurtwerk, cafés terug open,...)
- Enkelen gaven aan dat de belmomenten, dinsdag en vrijdag, voor hen niet meer uitkwamen.
- 1 iemand heeft vanwege financiële uitdagingen haar telefoonabonnement opgezegd.

We ontwikkelden samen met de vrijwilligers een nieuwe, toegankelijke flyer. Deze werd via sociale media verspreid. Hoewel Telefoonbezoekje vooral senioren wil bereiken, ondervinden we dat bekendmaking via sociale media goed werkt. Het zorgt voor bekendheid waardoor er via-via mensen worden

doorverwezen. De nieuwe flyer is ook in alle stadsbibliotheken verspreid. Ook via dit kanaal zijn er al enkele doorverwijzingen geweest.

De ondersteuning van de doelgroepvrijwilligers is afgelopen jaar veranderd. Voorheen werd gebeld vanuit Open Huis in aanwezigheid van medewerkers waar ze altijd op konden terugvallen. Nu werken de bellers omwille van corona van thuis uit om verplaatsingen met het openbaar vervoer te beperken en zo hun veiligheid te optimaliseren. Om de 6 weken hebben we vergadering om het project op te volgen.

Een uitdaging voor de doelgroepvrijwilligers is omgaan met donkere gedachten van de opgebelden. Er zijn meerdere “telefoonklanten” die praten over hun levenseinde. Onze doelgroepvrijwilligers kunnen hier mee om vanuit hun eigen ervaring. Ondanks blijft het aangrijpend. In 2022 plannen we een vorming voor hen die hierop inspeelt. We doen dit in samenwerking met het “centrum preventie zelfdoding”.

In 2021 waren er ook gesprekken met de dienst gezondheid van stad Antwerpen. Zij hebben onze expertise ingeschakeld om een formule te ontwikkelen die de “belrondes senioren” kan

verduurzamen. Hier waren helaas geen middelen voor. Intussen heeft de Sant'Egidio Gemeenschap van Antwerpen dit opgenomen. Verbinding zoeken met de andere telefoonprojecten in Antwerpen blijft een engagement, ook in 2022.

In 2021 zijn we een extra engagement aangegaan om de opgebelden uit te nodigen voor het Kerstfeest. Hierbij ondersteunen we hen in hun vervoer door hen te informeren over de minder mobiele centrale en taxicheques. We schakelen ook onze eigen riksja in om mensen op te halen en terug te brengen.

Open Huis heeft er in 2021 op ingezet om zijn expertise rond eenzaamheid verder uit te bouwen aan de hand van een themagroep, deelname aan “Zorgzame Buurten” en contacten met andere experts zoals “Krachtveer”. Uiteraard spelen de ervaringen van de doelgroepvrijwilligers hierin een grote rol. Enkele telefoonklanten werden ook betrokken in de themagroep en werden bevraagd. Binnen het telefoonbezoekje experimenteren we met het “activeren” van mensen in eenzaamheid. Zo zijn er in 2021 14 van de 45 opgebelden die hebben geparticipeerd aan (een) activiteit(en) van Open Huis.

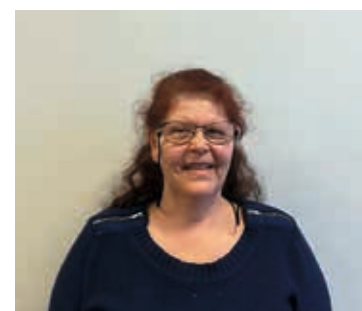
Bart Van Eeckhoven

TELEFOONBEZOEKJE - UIT DE MOND VAN DE BELLERS ZELF

Raymonda:

Ik had altijd bang van telefoneren, werd daar zenuwachtig van. Maar Jan (van Dijk, voormalig coördinator Open Huis, ondersteuner Telefoonbezoekje - nvdr) vroeg mij indertijd en van de eerste moment deed het deugd om te bellen en doe ik het met hart en ziel, ik kan niet anders zeggen. Dat is kwestie van karakter, denk ik, ik ben een gevoelige. Ge leert de mensen kennen, hoewel dat ge ze niet ziet en ge leeft daarmee mee. Ik versta hen en zij verstaan mij. De mensen trachten naar mij te horen en ik naar hen. In de tijd van corona zijn we moeten stoppen met bellen van in Open Huis. Ik zal u eerlijk zeggen: ik zakte weg in een put. Totdat Eric mij belde en zei: ‘Raymonda, ik heb goed nieuws voor u, we gaan het oplossen met tablets zodat ge van thuis uw telefoons kunt doen.’ Awel, mijnen hemel ging terug open. Natuurlijk zijn er soms moeilijke telefoons bij, als mensen het moeilijk hebben. In het begin nam ik dat mee naar huis, lag ik daar ’s nachts wakker van. Maar toen leerde ik om die zorgen in het metrostation achter mij te laten. Nu ben ik zo ervaren dat ik het van mij af kan zetten. Maar pas op: ik heb mensen moeten afgeven, die overleden zijn, en daar ben ik het hart van in geweest. Ik ken ze niet en toch hou ik ervan en vergeet ik ze nooit.

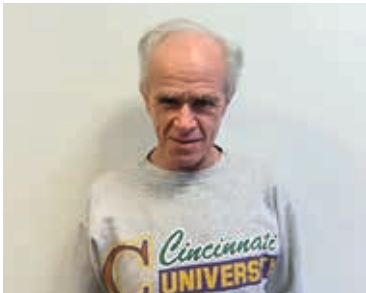
Evelyne:

Als jong meisje en jonge vrouw heb ik voor veel moeilijke situaties gestaan en ik vond toen geen gehoor. Toen heb ik het over een andere boeg gegooit en soms aan vreemden verteld over “iemand die ik ken” terwijl het mijn eigen verhaal was, en dan kreeg ik wel soms goede raad en inzichten die mij zelf hielpen. Ik heb zelf ervaren hoe belangrijk het is om uw verhaal te kunnen doen. Ook later toen ik in de thuiszorg werkte merkte ik dat. Iemand die alleen is heeft niemand bij zich om aan te vertellen en de dienstverlening heeft door tijdgebrek vaak maar een oppervlakkig oor. Het is zo belangrijk om tijd voor iemand te nemen. Het is ook belangrijk dat mensen bij hun eigen verhaal kunnen blijven. Ik ook bij mijn verhaal. Ik voel in de verhalen soms raakpunten uit mijn eigen leven, dat brengt dan wel oud verdriet naar boven, en ik kan ook wel geraakt zijn door de intensiteit van de verhalen, maar ik heb geleerd: het is mijn leven niet. Het leven is wat het is. Het is door uw eigen verhaal te aanvaarden dat ge ook aandacht kunt hebben voor anderen. Soms zeggen mensen: ik weet niet wat ik op iemands verdrietige verhaal moet zeggen. Wat ik doe is: ik denk tussendoor na over wat ik kan zeggen, ik schrijf soms iets op, en ik bouw daarin voort op wat mensen zelf hebben verteld. Ik voel mij met mensen verbonden, dat is wat mij drijft. Door te luisteren verander je hun situatie niet, maar als iemand zijn verhaal kan delen, voelt die zich minder alleen, gewoon door te weten dat er iemand luistert en ook terugbelt, en meeleeft en meevoelt. Trouwens, ik leer ook uit de gesprekken: soms vertellen mensen over situaties die ik zelf niet heb meegemaakt, maar dan hoor ik wat de gevolgen kunnen zijn en daar leer ik van.

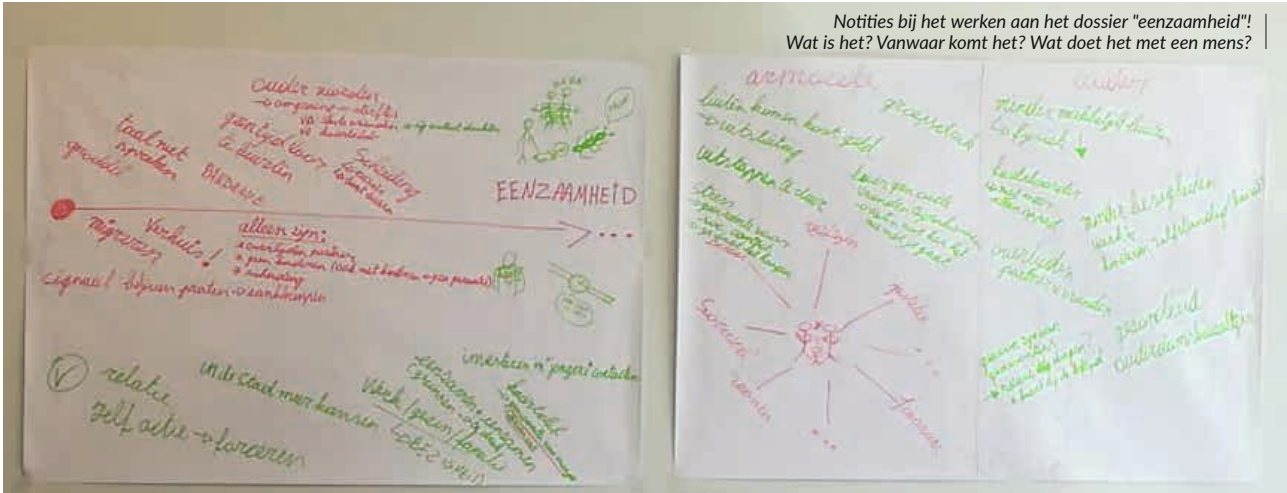
Declan:

Ik doe het ook heel graag. Ik ben erin gerold om Evelyne te depanneren en dan ben ik dat blijven doen. Ik kan ervan meespreken dat ge triest kunt zijn als mensen overlijden, Raymonda en ik hebben samen zitten schreeuwen (huilen). Maar ik kom er wel door. Ik vind Telefoonbezoekje heel belangrijk: de meeste mensen die we bellen wonen alleen en een gesprekske kan dan deugd doen. Soms ben ik de enige in iemands leven die belt. Die telefoontjes doen mij ook goed. Ik doe mensen zelfs lachen. Zelfs als ze in het begin stroef deden, komen ze soms na een aantal keren steeds meer los en dat doet deugd om te merken. Vertrouwen moet kunnen groeien hè.

Henri:
Telefoonbezoekje is belangrijk omdat mensen hun verhaal kwijt kunnen, hun hart luchten. Ik ben dan één en al oor. Hoe ik dat doe? Dat kan ik niet zeggen, gewoon blijven luisteren zeker. Wel houd ik mij aan de afgesproken grens dat we geen huisbezoeken doen, hoewel mensen dat wel soms meerdere keren vragen. Het is een Bezoekje per Telefoon, dat is wat we doen. En dat is waardevol. Veel mensen vallen met hun verhalen vaak in herhalingen, maar voor mij is dat helemaal geen probleem.

Evelyne pikt hierop in: “dat mensen in herhalingen vallen is volgens mij omdat mensen zo willen bewaren wie ze waren. Ze lijden al zoveel verlies, ze zijn al zoveel van zichzelf kwijt. Ze hebben vaak zo weinig meer. Ik vind dat normaal dat mensen die nood hebben. Hun verhaal is van hen. Dat is wat ik bedoel met dat mensen bij hun eigen verhaal moeten kunnen blijven.”

"Het wekelijks telefoontje breekt m'n week"

"Ge hebt op z'n minst uwen babbeltje, dat doet deugd"

TELEFOONBEZOEKJE

Vind je het lastig om buiten te komen of lukt het minder goed?
Wil je een praatje slaan of een luisterend oor?
Wil je opgebed worden?
Geef je op voor onze telefoonbezoekjes!

Wekelijks krijg je telefoon op dinsdag of vrijdag namiddag

INSCHRIJVEN?
GEEF JE NAAM EN TELEFOONNUMMER DOOR AAN BART
TEL.: 0498163962
EMAIL: BART.VANEECKHOVEN@CAWANTWERPEN.BE

Wie belt jou?

	Naam: Declan Leeftijd: *1952 Woonplaats: 2060 Antwerpen Belt op: Dinsdag
	Naam: Evelynne Leeftijd: *1954 Woonplaats: Merkesem Belt op: Dinsdag
	Naam: Raymonda Leeftijd: *1943 Woonplaats: Ekeren Belt op: Vrijdag
	Naam: Henri Leeftijd: *1951 Woonplaats: Edegem Belt op: Vrijdag

Achter de schermen:

	Naam: Bart Leeftijd: *1988 Woonplaats: 2060 Antwerpen Coördinerende taken
---	--

UIT DE BLOG VAN DE STADSPREDIKANT

DEN AMBIANCE MAKEN WE SAMEN

Blogstukje door Petra Schipper - woensdag 29 september 2021

Gedaan met onze stek aan 't Schoolplak! Eerder dan voorzien. Open Huis heeft even moeten sluiten. Wat al lang dreigde te gebeuren is gebeurd: door verwaarloosde interne lekkage is het plafond naar beneden gekomen. Gelukkig op niemands hoofd. We kunnen pas over een paar maanden terecht in ons nieuwe pand bij het Sint-Jansplein. Maar Open Huis tot dan gesloten houden, dat gaat niet gebeuren. Het PSC vindt altijd een weg. Wat een geluk dat er onlangs gesmoezeld is tussen onzen Eric en de man van het Oude Badhuis hier om de hoek. Met veel plezier ruimen ze daar plek in voor ons. We mogen zelfs zaaltjes op het eerste verdiep gebruiken, er onze bureaus zetten. En voor onze woensdagse inloop is er vandaag al een tafel gereserveerd. Zoals "thuis" is ook hier de koffie en thee à volonté natuurlijk, daar zorgt het PSC voor, en ook de soep blijft democratisch. Drempels voor mensen die het niet breed hebben, daar houden we niet van.

Brieven en berichtjes rondgestuurd en opgehangen, iedereen verwittigd. En ja, ons mensen vinden de weg en onze tafel in onze nieuwe plek loopt vol. Den ambiance hebben we gewoon meegenomen. Iemand had voor de zekerheid pakjes soep mee en deelt die uit. Iemand anders is haar mondmasker kwijt en krijgt er ééntje van een andere madam. Koekjes vliegen over tafel, en ook grappen, herinneringen, positieve vibes: we slaan ons hier wel door, want we hebben elkaar. Ook aan deze tafel maken we graag ruimte voor wie maar wil aanschuiven. En daar gaat het om.

Interview door Petra Schipper

FATIMA Cavalieri

“Een mens blijft altijd groeien, van kind tot oudere”

Het was weer een drukke maandagnamiddag in het Oude Badhuis: Cultuur-o-droom, al vele jaren het geregelde moment voor Openhuizers om zich te informeren over en in te schrijven voor culturele activiteiten met Open Huis. Maar aansluitend gaan Fatima, stagiaire Nora en ik gezellig ervoor zitten in het Open-Huis-bureel op het tweede verdiep om Fatima's verhaal te horen en op te schrijven voor dit jaarverslag. Want sinds dit verslagjaar, sinds 1 april 2021, verrijkt zij onze organisatie.

Wie is Fatima?

“Ik ben een migrant-plus”, valt ze met de deur in huis. Meer dan dertig jaar al in België. Goed geïntegreerd, zegt ze zelf, hoewel ze als rechtgeaarde

Braziliaanse niet helemaal in de Belgische cultuur opgaat. Nochtans indertijd uit Brazilië maar eerst “voor drie jaar” hier “komen piepen”, “uit nieuwsgierigheid”, zo formuleert ze het. In haar thuisland was er vanalles aan de hand, en ze was benieuwd naar Europa. Met haar universitair diploma psychologie van ginder op zak belandde ze hier op straat, twee en een half jaar lang zonder papieren. Geen gemakkelijk bestaan, ze weet wat het is, altijd over je schouder moeten kijken, onzeker over de toekomst. Toen kreeg ze een relatie en ze trouwde en bleef. Ondertussen leerde ze de taal, via universitaire cursussen zelfs, en ze begon te doen wat ze graag deed: ze werd chef-kok. Maar er zat nog meer in haar dan dat alleen. Altijd al had ze met mensen willen werken. Na twintig

jaar in België maakte ze daarom geleidelijk een switch naar de sociale sector. Eerst op vrijwillige basis, samen met een vriendin in een project met jonge moeders: samen eten maken, recepten toepassen, over opvoeding uitwisselen. Dan bij Samik (inloop voor kwetsbare ouders, CAV). Een project met vaders ook, want “waar is de man in de opvoeding? Eindelijk dachten we daar ook over na.” Ondertussen groeide haar eigen dochter ook op, zij is inmiddels 24 jaar.

Wat bracht je dan bij Open Huis en hoe ervaar je deze organisatie?

“Met het volwassen worden van mijn dochter en na jaren in de opvoedingsondersteuning kreeg ik zelf toch nood aan ander werk, liever met oudere volwassenen in

een volgende levensfase, zoals ikzelf. Bij Samik had ik heel fijn met Bart samengewerkt, die in 2020 de stap naar Open Huis heeft gezet. Zo hoorde ik over PSC Open Huis en over de job die er met het pensioen van Filip vrij zou komen (zie jaarverslag 2020). De beschrijving van die job sprak mij erg aan.”

Open Huis zelf was haar tot dan nog onbekend, maar ze waardeert de specifieke ruimte en aandacht voor vooral senioren in armoede. “Open Huis verkeert in een privilegepositie”, poneert ze verrassend. “Via het verenigingsnetwerk STA-AN (Samen Tegen Armoede – Antwerps Netwerk; netwerk van Verenigingen waar Armen het Woord nemen) krijgen we de erkenning en gelegenheid om te doen wat we doen: mensen in armoede verenigen om het woord te nemen. “Ik vind het belangrijk om dat samen te doen”, betoogt Fatima vol vuur: “om als diverse verenigingen samen te werken, samen te reflecteren, we moeten niet apart in ons kot blijven, maar krachten bundelen om al deze mensen serieus te nemen in onze

samenleving. En onze specialiteit in Open Huis zijn senioren. Ik heb mij zelf nu ook daarin verdiept, door te lezen, maar vooral door met de mensen om te gaan en van hen te leren. Dat doet mij ook breder nadenken, over de rol van ouderen in onze maatschappij. Hoe worden zij behandeld, hoe vinden zij hun plaats? Ja, er zijn faciliteiten, maar vaak ook weer niet voor mensen in armoede en op leeftijd. Velen van hen voelen zich over het hoofd gezien en nutteloos. Daarover vind je niet veel terug in de literatuur. Boeken en artikels over ouder worden gaan meestal over gezondheid, niet veel over de psychische, emotionele en maatschappelijke aspecten. Omgaan met deze mensen heeft me de ogen geopend. Ze zijn verre van nutteloos: wat ze ook in hun leven gedaan en meegemaakt hebben, of ze nu baas van een bedrijfje waren of cinematicketjes verkocht hebben of gepoetst, huismoeder geweest of rondgezworven, ze dragen zoveel kennis en levenservaring met zich mee.

Deze job prikkelt mij, daagt mij uit om te blijven leren, ik blijf nieuwsgierig.”

Of ze iets weet van het (protestants) PSC-karakter van Open Huis? “Nee, eigenlijk niet zoveel, maar ook daarin wil ik mij nog verdiepen”, zo herhaalt ze wat ze mij ook al vaak heeft gezegd. Graag zal ze binnenkort 's aanschuiven bij de Bijbelbabbel, ze hoort er veel goeds van. Ook mijn uitleg van ons ontstaan als PSC en onze visie boeit haar. “Ja, protesteren tegen onrecht en opkomen voor recht, dat merk ik echt wel in hoe we werken ja.” Dat spreekt haar zelf ook aan. “Ik denk veel na over de positie van ouderen in armoede in onze maatschappij: hoe kunnen ze hun kennis delen en hoe tot het beleid doordringen hiermee? En hoe kan ik hieraan bijdragen?”

Wat is eigenlijk jouw taak binnen Open Huis?

“Allerlei activiteiten organiseren, zowel binnen als buiten, met ruimte voor creativiteit.” Fatima brengt daarin haar eigen persoonlijkheid met zich mee. “Een vrouwenhand in Open Huis”, merk ik altijd genietend op. Fatima

> houdt ervan om gezelligheid te creëren met kleur, versieringen, samen knutselen, samen koken en eten, toffe dingen doen. Wat is het jammer dat we nu ons pand aan 't Schoolplak kwijt zijn met die handige keuken waar zoveel kookworkshops, ontbijten en andere maaltijden en etentjes zijn klaargemaakt. De mensen missen dat enorm, net als chef-kok Fatima zelf. Ze zoekt andere manieren, heeft al groepen Openhuizers zelfs bij haar thuis ontvangen en daar kookworkshops georganiseerd, of buiten in de tuin aan de Lange Winkelstraat of in de Samentuin aan de Turnhoutsebaan of in 't Werkhuis in Borgerhout. Een Braziliaanse bijeenkomst bij haar thuis zit in haar planning.

Naast samen eten is deelnemen aan cultuur belangrijk, zijn wandelingen in coronatijd welkom en ontstaan er ook allerlei andere ideeën. Maar "niet wat ik wil", benadrukt ze, "maar wat de mensen kiezen, in goede samenspraak, dáár wil ik steeds meer naar toe. Transparant met hen bespreken: we hebben zoveel budget, wat gaan we daarmee doen? Dat zij volop participeren, zich mee verantwoordelijk voelen in de organisatie. Zelfs dat zij soms zelf als begeleider optreden. Wie dat kan, maar daar onzeker over is, wil ik coachen en ondersteunen. Mensen kansen geven om hun keuzes uit te werken, facilitator zijn om mensen actief te maken in Open Huis, dat is mijn droom! Echt een "vereniging waar armen het woord nemen" dus. Het maatschappelijke stempel van nuttelosheid voorbij."

En nog meer. "We leven in transitietijd in deze wereld", zo herhaalt ze een paar keer. "Corona doet iets met onze samenleving. Er is meer nood, maar er zijn altijd kansen. Zo denk ik."

Wat bedoel je daarmee, Fatima? Wat wil je nog meer zien gebeuren?

"Wat ik mis in de sociale sector is meer vermenging", verwoordt ze nadenkend. "Het valt mij op in Europa dat er zo in hokjes wordt gedacht, in doelgroepen, in "fracties en fricties". Dat is gemakkelijker, maar juist het uitwisselen van ervaringen kan zo verrijkend en belangrijk zijn voor mensen van allerlei leeftijden en leefwerelden. Binnenkort wil ik met een groep Openhuizers op bezoek in Kansenhuis Filet Divers, maar liefst zou ik ook 's een ontbijt samen met de mensen van daar organiseren. Informeel samenzijn, elkaar meemaken. En nog iets. Sinds kort valt de PSC-Jongerenwerking formeel onder PSC Open Huis, ik zie daar een prachtige kans in om jongeren op de vlucht en ouderen in armoede samen te brengen. Regelmatig samen komen, een jongere koppelen aan een oudere, als buddy misschien zelfs, intergenerationele ontmoetingen organiseren, wat zou dat prachtig zijn! Onderzoek wijst uit dat ouderen daardoor erop vooruit gaan, dat hun alertheid en geheugen verbetert, dat ze zich minder nutteloos voelen. Maar ook jongeren kunnen eenzaam zijn en juist veel deugd hebben van de levenservaring van ouderen. Psychiater Peter Adriaenssens stelt als hypothese: als jongeren meer contact zouden hebben met ouderen,

zouden ze minder aan zelfverminking, anorexia, depressie lijden. Via ontmoeting komt er ook meer begrip voor elkaar. Door met elkaar om te gaan als medemensen krijg je een ander perspectief, ga je anders in de wereld staan. Er zijn kansen in Open Huis en we denken erover na in het team om die uit te werken. Belangrijk voor mij is: een mens blijft altijd groeien, van kind tot oudere. Ideeën kunnen altijd veranderen, gewoon door met mensen om te gaan die anders zijn dan jijzelf. Je leert altijd bij."

Hoe is dat met jouzelf, Fatima?

"Deze job is voor mij heel boeiend. Een echte uitdaging. Positief dus. Natuurlijk, nogmaals, onze wereld is in transitie, en ik ben er transparant in: dat is voor mij óók moeilijk. Al die veranderingen zijn niet gemakkelijk. We willen veel, ook als organisatie, maar kunnen niet altijd wat we willen. Eenzaamheid is menselijk. Ik herken dat, natuurlijk; ik laat mijn menselijkheid ook zien aan de mensen van Open Huis en zo voelen we connectie met elkaar. Ik ben heel blij dat ik een band met de mensen kan laten groeien en dat ik nog tijd heb om samen iets op te bouwen. Samen, want we hebben elkaar nodig. Soms heb je ook nodig dat iemand je een klein duwtje geeft. Tussen vertrouwd en af en toe iets nieuws moet er evenwicht zijn dat je samen moet zoeken. Zo raak je jezelf niet kwijt. Het nieuwe, onbekende, daar heb je schrik voor, zelfs een hekel aan. En toch hebben we het allemaal nodig om daar uit gehaald te worden, geprikkeld te worden, uitgedaagd: "wat is het gekste wat je nooit hebt kunnen doen?" Zo ontstaat er iets moois. En alleen dan kun je samen blijven groeien.

Ik ben heel blij dat ik daar bij Open Huis de tijd voor krijg."

Dank je wel, Fatima, voor dit boeiende gesprek! Fijn dat je bij ons gekomen bent.

ER MOETEN MENSEN ZIJN – TOON HERMANS

Er moeten mensen zijn
die zonnen aansteken,
voordat de wereld verregent.

Mensen die zomervliegers oplaten
als het ijzig winter,
en die confetti strooien
tussen de sneeuwvlokken.

Die mensen moeten er zijn.

Er moeten mensen zijn
die aan de uitgang van het kerkhof
ijsjes verkopen,
en op de puinhopen
mondharmonica spelen.

Er moeten mensen zijn,
die op hun stoelen gaan staan,
om sterren op te hangen
in de mist.
Die lente maken
van gevallen bladeren,
en van gevallen schaduw,
licht.

Er moeten mensen zijn,
die ons verwarmen
en die in een wolkeloze hemel
toch in de wolken zijn
zo hoog
ze springen touwtje
langs de regenboog
als iemand heeft gezegd:
kom maar in mijn armen.

Bij dat soort mensen wil ik horen
die op het tuinfeest in de regen BLIJVEN dansen
ook als de muzikanten al naar huis zijn gegaan.

Er moeten mensen zijn
die op het grijze asfalt
in grote witte letters
LIEFDE verven.
Mensen die namen kerven
in een boom
vol rijpe vruchten
omdat er zoveel anderen zijn
die voor de vlinders vluchten
en stenen gooien

naar het eerste lenteblaauw
omdat ze bang zijn
voor de bloemen
en bang zijn voor:
ik hou van jou.

Ja,
er moeten mensen zijn
met tranen
als zilveren kralen
die stralen in het donker
en de morgen groeten
als het daglicht binnenkomt
op kousenvoeten.

Weet je,
er moeten mensen zijn,
die bellen blazen
en weten van geen tijd
die zich kinderlijk verbazen
over iets wat barst
van mooiheid.
Ze roepen van de daken
dat er liefde is
en wonder
als al die anderen schreeuwen:
alles heeft geen zin,
dan blijven zij roepen:
neen, de wereld gaat niet onder
en zij zien in ieder einde
weer een nieuw begin.
Zij zijn een beetje clown,
eerst het hart
en dan het verstand
en ze schrijven met hun paraplu
i love you in het zand
omdat ze zo gigantisch
in het leven opgaan
en vallen
en vallen
en vallen
en OPSTAAN.

Bij dát soort mensen wil ik horen
die op het tuinfeest in de regen BLIJVEN dansen
ook als de muzikanten al naar huis zijn gegaan
de muziek gaat DOOR
de muziek gaat DOOR
en DOOR
en DOOR.

DE WOONTERP

LOGISTIEK: VAN KACHEL TOT KANTOOR

Van kachels vervangen tot een volledig kantoor inrichten. Ook in 2021 werd er veel gerealiseerd in de Woonterp. Enkele jaren geleden

kreeg het PSC de beschikking over enkele appartementen. Op een maand tijd slaagden we erin om deze woonunits volledig in te richten zodat ze als transitwoning voor gezinnen van vluchtelingen konden dienen.

De afgelopen jaren konden vier gezinnen een warm en veilig onderkomen vinden in de Woonterp. Niet alleen voor de administratieve en emotionele ondersteuning van de gezinnen, maar ook voor heel veel praktische en materiële dingen konden we heel erg rekenen op de fantastische buddy's van het project.

In 2021 werd de werking ook versterkt door verschillende stagiairs. Zij kregen een kantoorruimte op het gelijkvloers. Daar kunnen alle bewoners, groot én klein,

terecht met al hun vragen van energiefactuur tot vrijetijdsactiviteit.

Ondertussen gaat de Woonterp stapje voor stapje een nieuwe fase in. Twee gezinnen kunnen ondertussen terecht in een woning die het PSC aankocht. Een derde gezin vond een oplossing via het sociaal verhuurkantoor.

Maar ook in deze nieuwe fase blijft het PSC zijn motto getrouw: mensen niet loslaten.

Eric Joris,
logistiek coördinator Woonterp

“ In 2021 werd de werking ook versterkt door verschillende stagiairs.

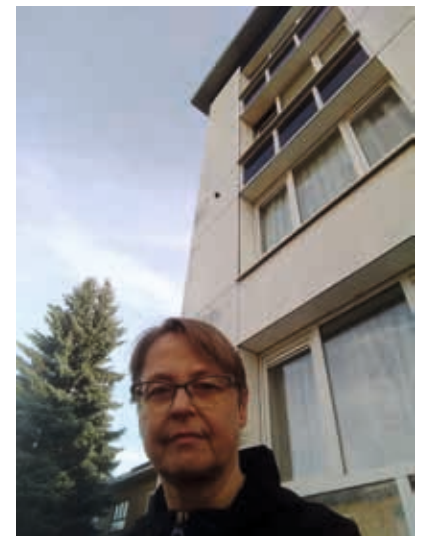
DE WOONTERP

ON THE FLOOR: ALS EEN KACHEL EN ALS EEN KANTOOR

Mensen niet loslaten. Niemand. Onze bewoners niet, met wie we na vier jaar een hechte band hebben. Je vrienden zet je niet op straat, punt. Hen niet loslaten betekent: tot het bittere einde met hen zoeken naar een menswaardige woonst, tegen alle hindernissen in. Erin geloven dat ze nu goede huurders zijn, dat ze zelf hun administratie kunnen behartigen met een beetje hulp, dat ze hun eigen keuzes kunnen maken met een beetje bijsturing, dat ze het beste willen voor hun gezin maar ook nu beter zicht hebben op de beperkte mogelijkheden in ons ingewikkelde land.

Mensen niet loslaten. Ook onze vrijwilligers niet, die in coronatijd zoveel minder konden doen, het zelf niet gemakkelijk hadden, soms niet meer zagen hoe verder voor hun

Woonterpgezinnen, doodmoe werden van al het geregeld en van alles wat het hun lieve vrienden zo moeilijk maakt. Vrijwilligers zijn mensen die er vrij voor kiezen om het beste van zichzelf in te zetten voor mensen in kwetsbaarmakende situaties, hun mensen, in wie ze geloven, die zij niet willen loslaten. Vrijwilligers zijn ook mensen, met hun eigen levens en zorgen, hun inzet en twijfels. Vrijwilliger zijn naast vluchtelingen, daar moet je een straffe voor zijn. Met miserie en frustratie kunnen omgaan. Maar vanuit een diep respect en besef van medemenselijkheid. In 2021 dienden zich nieuwe vrijwilligers aan: in coronatijd ontdekken we hoe kwetsbaar we allemaal zijn. Sommige vrijwilligers zijn ook weer vertrokken: kregen (weer meer) werk, vonden het toch te moeilijk, ... Begrijpelijk.

Ook dan houd je vinger aan de pols: ça va met jou? Vind je je weg verder? En dikke merci voor je bereidwilligheid.

> Mensen niet loslaten. De stagiairs kregen dit jaar wel véél op hun boterham. We hebben eigenlijk wel op hen geleund voor de maatschappelijke, psychologische en pedagogische begeleiding van onze gezinnen. Daartoe hebben we hen streng geselecteerd: heb je voeling met migratie, ontworteling, trauma, cultuurschokken, kansarmoede? Kun je zelfstandig werken? En kun je tegelijk een wederzijds aanvullend team vormen met je collega's én met de vrijwilligers, helder communiceren met alle partijen, onderscheiden waar hulp nodig is en in hoeverre en op welke manier? Snap je fundamenteel onze presentiebenadering? En durf je in jezelf en in de bewoners te geloven? Al deze vragen kwamen aan bod in onze gesprekken, contactjes, telefoons, mails, overlegbijeenkomsten, evaluatiemomenten met de hogeschoolmentor, contactmomenten met de bewoners ... en in hun eigen hoofden en harten. Prachtig om mee te maken. We zagen stevige stagiairs binnenkomen en zich ontwikkelen tot gedreven vakbekwame begeleiders met inzicht in de krachten en beperkingen van mensen die gevlucht zijn en in België hun weg zoeken.

Mensen niet loslaten. Ook niet wijzelf als organisatie, als coördinatoren, als bestuur. Hoe zwaar de storm ook, we staan er samen in, dat is ons andere motto: samen in de storm. Die storm is in de eerste plaats dagelijkse realiteit voor onze gezinnen: de krappe woonmarkt, de moeizame schoolloopbaan voor kinderen die veel kansen gemist hadden en veel hebben meegemaakt, maar die onvermijdelijk ook veel zorgen voelen en meedragen van hun ouders; de moeizame zoektocht voor de ouders naar vast werk, naar inzicht in die moeilijke woonmarkt en in alle Belgische instanties die ze nodig hebben; hun verwerking van dat alles, en ondertussen gaan de problemen in hun thuislanden maar door... Als PSC staan we consequent naast hen, als een "kachel" van menselijke warmte, en als een "kantoor" van logistieke en inhoudelijke ondersteuning en van bestuurlijke keuzes. Dat betekent dus ook overgaan tot huizen kopen, om de grootste gezinnen voort te helpen als huurders. Dat zijn radicale ingrijpende keuzes. Net om mensen niet los te laten.

En daarin laten we onze missie niet los. Samen in de storm blijven we als PSC daarbij bepaald. Telkens opnieuw. Ook in 2021. Het zijn al deze mensen die ons niet loslaten om samen in de storm als PSC onszelf te blijven.

Petra Schipper,
inhoudelijk coördinator
(begeleiding van bewoners en begeleiders)

Als men vraagt: "hoe is het om met mensen te werken die gevlucht zijn van hun land van herkomst?", dan heb ik verschillende antwoorden. Enerzijds: wat zijn dat ongelooflijk sterke mensen (je moet het maar zelf eens meemaken) en anderzijds dat deze doelgroep ook heel kwetsbaar is. Ze moeten alles opnieuw leren: de taal, de waarden, de normen en vooral de werking van onze samenleving, terwijl wij als Belgen hiermee geboren zijn. Mijn ultieme doel is: iedereen zoveel mogelijk kansen geven binnen onze maatschappij. De Woonterp is een heel mooi project van het Protestants Sociaal Centrum: het biedt een soort van transitieperiode waar deze gezinnen tot rust kunnen komen. Nadien zijn ze bereid om te leren hoe ze zelfstandig door het leven kunnen gaan.

Yassine Khabou, stagiair orthopedagogische begeleiding

'ER ZIJN 170.000 WACHTENDEN ACHTER U'

GETUIGENIS VAN MARION OVER DE VERHUIS VAN FAMILIE N.

Als voorlaatsten zijn ze uit de Woonterp vertrokken, het gezin N., geregulariseerde vluchtelingen uit Albanië. De vader, de moeder en de twee volwassen dochters hebben er sinds april 2018 gewoond. Eind 2021 begon de Woonterp leeg te lopen: twee grote gezinnen verhuisden in november naar woningen die het PSC aan hen verhuurt. Maar hoe aan een appartement voor de N. geraken? De tijd begon te dringen.

Eerlijk gezegd: veel moeite hebben we in de voorbije jaren niet gedaan om immobiliënsites door te nemen. De N. voelden zich goed in de Woonterp. Maar ze wilden ook niet als 'laatsten der Mohikanen' achterblijven in een gebouw, waaraan de tand des tijds begon te knagen.

En dan geschiedde het wonder: uitgerekend in december belandde een brief van het Sociaal Verhuurkantoor Antwerpen (SVKA) in hun brievenbus. SVKA, waar zich de N. vier jaar geleden hadden ingeschreven, had een appartement in Deurne voor hen gevonden. Daarna ging alles razendsnel. Nog dezelfde dag bezichtigden wij het appartement op de 6de verdieping van een woonblok op de Bosuil. Twee dagen later tekenden de N. in het SVKA-kantoor het huurcontract. Nog voor kerstmis stond een verhuurwagen van vrienden van familie N. voor de Woonterp en op 22 december namen ze hun intrek in een ruim en licht appartement.

Het nieuwe leven is wennen. In de Woonterp werden de bewoners begeleid door het PSC en hun stagiaires. Nu moet de familie het alleen redden. Ikzelf, hun buddy, mis

eveneens de steun en solidariteit van het PSC. Ik ben vooral de stagiaires dankbaar. Ze hebben de vader van het gezin aan een Europese invalidenpas geholpen, voor een Buzzypas (De Lijn) voor de jongste dochter gezorgd, het elektriciteitsverbruik gemonitord, en nog zo veel meer. Lastige dossiers, waar ik niet altijd de tijd voor had.

Maar we mogen vooral dankbaar zijn. 170.000 mensen in Vlaanderen wachten op een sociale woning. Gelukkig genoeg heeft het gezin twee dochters, wat betekent dat ze slechts 2 slaapkamers nodig hebben: de jonge vrouwen delen een kamer (wat voor een dochter en een zoon niet mogelijk zou zijn). De huurprijs is betaalbaar, plus dat ze een woonsubsidie mogen verwachten omdat het inkomen van het gezinshoofd – de moeder – zeer beperkt is. En de begeleiding door een jonge medewerkster van het SVKA is voorbeeldig.

Er is echter een domper op de feestvreugde. De woonblok is ingedeeld in 24 eigendomsappartementen. Een van de eigenaars heeft zijn appartement in 2014 aan SVKA verhuurd, dat het onderverhuurt. Dergelijke huurcontracten hebben een looptijd van 9 jaar. In maart 2023 loopt het huurcontract tussen de eigenaar en het SVKA af. Als de eigenaar het contract niet verlengt moet familie N. weer vertrekken.

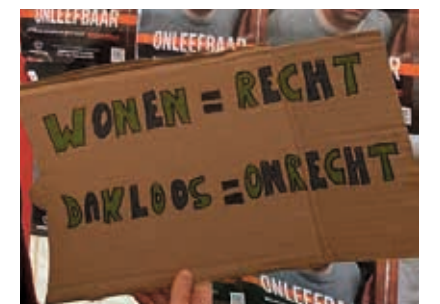
Bijkomend moeten we in juni voor de vierde keer de verlenging van de A-kaarten aanvragen. Tot nu toe werden de kaarten voor telkens een jaar verlengd, wat we eigenlijk nooit konden begrijpen omdat het gezin volledig geïntegreerd

is en hard werkt: de moeder als huishoudhulp, de oudste dochter als bejaardenverzorgster - een knelpuntberoep! - en de jongste dochter als studente zorgkundige (de vader is gehandicapt). De aanvraag van de verlenging is telkens een administratieve klus en we kijken er niet echt naar uit. Maar met een beetje geluk worden ze dan vijf jaar met rust gelaten.

Het leven van vluchtelingen en hun begeleiders blijft een hobbelig parcours. Maar we blijven hopen, duimen en bidden. Nu wachten wij op het volgende wonder.

Marion Schmitz-Reiners,
vrijwilligster

“ Het leven van vluchtelingen en hun begeleiders blijft een hobbelig parcours. Maar we blijven hopen, duimen en bidden. Nu wachten wij op het volgende wonder.

JONGERENWERKING

DE FENIKS HERRIJST UIT ZIJN AS

(NU JA, HET WAS NET IETS MINDER MELODRAMATISCH ☺)

Begin december 2020 besloot het PSC opnieuw zijn schouders te zetten onder het groepswerk van de Jongerenwerking. Twee collega's van het Advies Centrum Migratie (ACM – CAW) kwamen vanaf dan vindplaatsgericht de jongeren psycho-sociaal en juridisch ondersteunen, maar het vrijetijdsaanbod, het inloophuis en de ondersteuning van de vrijwilligers kwamen onder de vleugels van het PSC.

De eerste noodzakelijke vereiste was natuurlijk een locatie vinden. Gelukkig konden we al snel terecht bij de vrienden van de Brabantse

Olijfberg. Op deze prachtige plek konden we intrekken op de eerste verdieping van de domineeswoning. En dan begon het: schilderwerken, alle spullen verhuizen van het ACM naar de nieuwe locatie, meubeltjes kopen, een printer voorzien, voldoende koffietassen en theemokken in de kast zetten... Duizend en één dingen moesten er gebeuren om de jongeren een warm onthaal te kunnen geven.

Gelukkig konden we (weer eens) rekenen op de hulp van vele vrijwilligers (nogmaals dank u, dank u, dank u!). Dat maakte dat we al begin januari de deuren van de nieuwe werking konden opengooien!

Ondertussen hebben de jongeren allemaal al lang de weg naar de nieuwe locatie gevonden. En de plek wordt heel erg op prijs gesteld. Veel meer dan vroeger leent de domineeswoning er zich toe dat je er een echte huiskamer kan van maken. En nog meer dan vroeger kan de PSC Jongerenwerking dus zijn droom gestalte geven: een tweede thuis zijn voor diegenen die hun thuis hebben moeten achterlaten in een ver land.

Eric Joris, coördinator

JORAN VERTELT

In 2021 veranderde er veel voor de Jongerenwerking: de verhuis naar de prachtige Olijfberg site, het aantreden van mijzelf als nieuwe jongerenwerker,... maar gelukkig bleef de PSC-filosofie wel dezelfde: om via presentie en open inloop een warmere manier van begeleiding te stimuleren. Van dinsdag tot vrijdag zijn al onze jongeren welkom om in de namiddag binnen te springen voor een vraag aan de begeleiders, een babbel met de vrijwilligers of een Xbox-sessie met elkaar. Door de mix van begeleiders, stagiairs en vrijwilligers is er brede aandacht voor alle noden en gebeurt het nooit dat een jongere alleen in een hoekje moet blijven zitten.

Deze microkosmos kan tijdens drukke momenten heel chaotisch overkomen, maar nooit loopt het echt uit de hand. Iedereen vindt mekaar, er ontwikkelen zich banden en vaak sneller dan ik het zelf doorheb, er komen mooie, onverwachte samenwerkingen tot stand. Stagiaire Chris die aan een jongere materiaal cadeau doet dat zij kan gebruiken bij haar opleiding Manicure & Pedicure; jongeren die gehuurde appartementen aan elkaar doorgeven als ze zelf iets anders hebben gevonden; onze stagiaires Aria & Emine die boeken voor de werking aankopen die vervolgens druk gelezen worden...

Kampen & Activiteiten

Ook op vlak van vrije tijd was 2021 een groot succes. Van de 158 jongeren met wie PSC & ACM contact hadden, deden er 76 mee aan activiteiten, wat neerkomt op 48%. Deze activiteiten werden op alle mogelijke manieren ingevuld. Op verplaatsing door te sporten, musea te bezoeken, optredens mee te maken, deel te nemen aan activiteiten met andere organisaties... Maar ook in het PSC zelf, door samen te koken, FIFA toernooien te organiseren, theorielessen autorijden te geven, films te kijken, en nog zoveel meer.

Het absolute hoogtepunt hierbij waren de twee kampen die we organiseerden: het traditionele zomerkamp, dat, ondanks het slechte weer en de toen zeer urgente spanningen in Afghanistan, een perfecte uitlaatklep was voor veel van de jongeren, allemaal perfect geregisseerd door de afscheidnemende jeugdwerker Margot. Om alles in geuren en kleuren te vertellen zou te veel tekst kosten, dus laat ik de foto's hierbij voor zich spreken ;) (Foto's: zie volgende pagina.)

Het tweede kamp was met de Verbindingsambassadeurs, jongeren van vijf verschillende jeugdorganisaties die in Zedelgem samenkwamen om

een betere verbinding te leggen tussen nieuwkomers en het regulier jeugdwerk. Door samen Syrisch te koken, Afghaanse volksdansen te delen en eindeloze potjes UNO te spelen werd alvast een eerste stap gezet om de verschillende leefwerelden dichter bij elkaar te brengen. Nu wordt het uitkijken naar 2022, waarin de jongeren over onze organisaties heen samen activiteiten zullen organiseren om ook de grotere groepen meer met elkaar in contact te brengen. Daarmee hopen we als PSC, met de jongeren zelf voorop, een voortrekkersrol te spelen om nieuwkomers de weg te helpen vinden naar het bestaande jeugdaanbod in Antwerpen.

Waar het echt om draait

Als ik bij organisaties langs ga of met vrienden over de jongerenwerking praat, dringen sommigen altijd een vergelijking op om het wat te vatten. Dat we "de Chiro van de Vluchtelingen" zijn, of "een gezellige OCMW". Toch geloof ik dat de kern van wat we doen ergens anders ligt, op een manier die veel minder zichtbaar is voor het blote oog, maar die nog het cruciaalst van allemaal is. Zo vaak tijdens het werk spookt een Afrikaans gezegde door mijn hoofd: "A child who is not embraced by the village will burn it down to feel its warmth." Als alle organisaties

“ Zo vaak tijdens het werk spookt een Afrikaans gezegde door mijn hoofd: “A child who is not embraced by the village will burn it down to feel its warmth.”

- > alleen heel streng omgaan met deze jongeren, alles controleren, veel voorwaarden stellen en straffen uitdelen zullen ze zich wel aan de regels houden, maar weinig het gevoel krijgen dat ze echt erbij horen.

Daarom dat we met onze aanpak, met alle mensen die eraan meehelpen, ervoor willen zorgen dat alle

jongeren, en zeker de nieuwe, altijd het gevoel krijgen dat ze welkom zijn en graag gezien worden. Het is zo natuurlijk onze hoop dat ze door die warmte sneller hun eigen weg kunnen vinden hier en een leven opbouwen waar iedereen trots op kan zijn. Dat kost veel moeite, heel veel tijd, maar wij zullen er altijd zijn om te helpen. Daarvoor moeten

ze niets doen, moeten ze niets bewijzen. Zij zijn hier. Wij zijn hier. Meer verwachtingen zijn er niet. Alleen zo zal het integratieproces een succes voor iedereen worden.

Joran Simoens,
Jongerenwerker

We zijn graag een soort managers van geluk voor iedereen die hier binnen komt.

JONGERENWERKING IN CIJFERS

Sinds eind 2020 is PSC terug in beeld in de Jongerenwerking, als de partner die de activiteiten organiseert, het inloophuis beheert en de vrijwilligers ondersteunt.

De collega van het PSC organiseerde in 2021 68 activiteiten, dat is een gemiddelde van 5,6 activiteiten per maand. Het aantal ligt nog steeds lager dan in het pre-corona-tijdperk, maar wel een pak hoger dan vorig jaar, toen er meer beperkingen waren op vlak van groepswerk. Er waren in totaal 562 individuele deelnames door 79 verschillende jongeren aan activiteiten, dit komt neer op een gemiddelde van 8,3 jongeren per activiteit. Er waren

jongeren die 1 keer deelnamen, maar ook jongeren die 33 activiteiten meededen. Met deelnemende medewerkers en vrijwilligers erbij komt het aantal individuele deelnames op 655, of een gemiddelde van 9,6 personen per activiteit.

Omwille van de toenmalige coronamaatregelen, konden we geen Oudjaarsweekend organiseren. In de zomer konden we gelukkig wel op kamp gaan. Andere activiteiten die werden georganiseerd in 2021 waren bijvoorbeeld een filmavond, een game-namiddag, kampvuurtjes, spelletjesnamiddagen, Rots & Water, helpen op een boerderij, paardrijden, een bezoek van Fameus, concerten,

een bezoek aan het Modemuseum, vaccinatiemomenten, de Little Amal stoet, natuurwandelingen, Wereldvluchtelingendag, tuinieren, Ambassadeursweekend, yoga, Babelbühne, planningsetentje/take-away,...

In 2021 werden er 194 inloophmomenten georganiseerd. In de zomer- en kerstvakantie waren we steeds één week gesloten.

Op de volgende pagina vindt u nog een aantal cijfers.

Joke Antonissen,
Medewerker Adviescentrum
Migratie - Jongerenwerking

IN 2021:

- **158 jongeren**
- **70 nieuwe jongeren**
- **3.727 individuele contacten (gemiddeld 76/week)**
- **73 jongeren in begeleiding (in kwartaal 4)**
- **Meeste gesprekken psycho-sociaal**
- **Nieuwe jongeren vooral aangemeld via andere jongeren**

- **Overwegend jongens, gemiddeld 22j, meesten Afghaans**
- **Meesten 5j in België**
- **17 Jongeren zonder wettig verblijf**
- **77 Jongeren bezig met een verblijfsprocedure**
- **11 Jongeren herenigd met ouders en /of brussen**
- **60 Jongeren feitelijk alleenstaand**
- **58 Jongeren schoolgaand**
- **104 Jongeren eigen woning**

- **68 Activiteiten**
- **562 Individuele deelnames door 79 jongeren**
- **194 Inloopmomenten**

ACM-JONGERENWERKING

eva.vandepoel@cawantwerpen.be
joke.antonissen@cawantwerpen.be
0494 123 443

MA-DIN:
Lange Stuivenbergstraat 54-56,
2060 Antwerpen

WOE-DON-VRIJ:
Lange Winkelstraat 5,
2000 Antwerpen

<https://www.caw.be/locaties/jongerenwerking-acm/>
FB: Jongerenwerking Psc-Acm

UIT DE BLOG VAN DE STADSPREDIKANT

KIP EN EI EN ZOVEEL MEER

2021 was een bijzonder jaar. Giften binnen het PSC en van grote sponsors buiten het PSC maakten dat we in het totaal 3 nieuwe waterbronnen konden boren. Eén in Santidougou waar wij door het opzetten van de bron niet alleen drinkbaar water kunnen voorzien aan 5000 bewoners van dit dorpje, maar ook 90 hectaren droge akkergrond opnieuw geschikt hebben gemaakt voor kleinschalige landbouw. Na een achttal maanden zien wij nu dat mensen zich in de buurt van de bron aan het settelen zijn en is er op 2 van de 90 hectaren

gestart met het verbouwen van pikante pepers, paprika's en tomaten. In 2022 hopen wij een waterbassin in gebruik te kunnen nemen van 100 m³ waar wij water dat niet onmiddellijk gebruikt wordt kunnen stockeren voor agrarisch gebruik.

In Dodougou gebruikten een goede 5000 mensen water uit een vervuilde rivier als drinkwater. De jaren geleden geïnstalleerde handpomp was stuk. Wij installeerden een solar pomp met water reservoir. Het project is zo'n succes dat wij

bijkomende zonnepanelen hebben moeten plaatsen om de pomp, die afhankelijk van de hoeveelheid energie die je erin steekt een hoeveelheid water produceert, extra debiet te laten geven.

Op 15 km van deze plek ligt een vluchtelingenkamp van Peul mensen die vanuit het noorden, ten gevolge van de onlusten in hun woonplaatsen, naar Bobo en omstreken zijn getrokken. Verstoken van enige infrastructuur zaten daar een duizendtal mensen te wachten

op... Ja op wat? Water bekwamen zij van de vervuilde rivier. In onze "deal" met de overste van Dodougou konden wij bedingen dat, in ruil voor het verkrijgen van de waterbron, de vluchtelingen toegang kregen tot 20 hectaren grond. Die kunnen zij nu bewerken. Wij hebben de nieuw opgerichte vrouwencoöperatie

middelen bezorgd om te starten met kleinschalige landbouw.

Wij installeerden een apotheek in een kinderziekenhuis en zorgden er aldus voor dat een zestal extra bedden in dit ziekenhuis in gebruik konden worden genomen.

Onze broeierij draaide niet volledig op volle toeren. De economische ontwrichting van het land heeft een directe invloed op de koopkracht van de mensen. Geen geld is geen kip eten. Daarnaast brak er vogelgriep uit waardoor de appetijt om kip te eten nog verminderde. Ondanks alles zagen toch een kleine 600.000 kuikens het levenslicht.

WAT LEERDEN WIJ IN DE AFGELOPEN 5 JAAR VOORAL?

Het ontbreekt die landen niet aan kennis en zeker niet aan menskracht. Expats, blijf thuis! Als je bijzondere technologieën of producten hebt die je lokaal wilt inzetten, schrijf een goede gebruiksaanwijzing. Ze kunnen daar beslist lezen. De mensen zijn veel handiger dan wij in het vinden van alternatieve oplossingen. Het gebruik van internet met video blijkt voldoende om zelfs moeilijke

zaken uitgelegd te krijgen. Als je al naar zo'n land wilt gaan, ga dan als toerist. Honderden jaren van buitenlandse inmenging laten duidelijk zien dat duurzame ontwikkeling enkel gerealiseerd wordt als ze lokaal verankerd is. Wat ontbreekt is geld om duurzame investeringen in onderwijs en productie van basisgoederen mogelijk te maken. De introductie van buitenlandse

specialisten die gelinkt worden aan investeringen is een verderzetting van koloniale methodieken waarvan we het ontbreken van duurzame eindresultaten dagelijks mogen vaststellen..

Koen Kinsbergen

▲ Drinken uit een vervuilde rivier.

▲ Bronpomp op zonnepanelen.

▲ Nieuwe toiletten.

▲ Irrigatie van het landbouwterrein.

▲ Een van de velden vol groenten.

▲ Oogst!

▼ Een van de waterbronnen.

▼ Een van de waterpompen.

▼ Het gebouwencomplex.

▼ De kippenkwekerij.

▼ Groen in de Sahel (augustus).

KIP EN EI EN ZOVEEL MEER DE CONTEXT

ARMOEDE IS EEN SYSTEEM,
ARMOEDE OVERKOMT JE.

Door het Kip en Ei project en mijn positie als Honorair Consul van Burkina Faso in Antwerpen, heb ik het voorrecht om van op een bijna eerste rij de problematiek van uitzichtloze armoede in dit Afrikaanse land te mogen analyseren.

Om alles in een context te plaatsen even wat geschiedenis van dit land.

Kort na de Tweede Wereldoorlog besloot Frankrijk onder internationale druk om haar kolonies meer vrijheid te geven: een muntzone werd opgericht, de CFA, waardoor een stabiele munteenheid zou ontstaan, gekoppeld aan de Franse franc die de handel tussen de landen van deze groep met Frankrijk moest mogelijk maken. De Fransen hadden heel wat industriële belangen in West-Afrika en door contracten in een stabiele munt konden heel wat middelen uit deze landengroep naar Frankrijk vloeien. Tot vorig jaar werd elke financiële transactie die deze landengroep wilde uitvoeren (zelfs de aankoop van onze kippeneieren in België) geëvalueerd door een uitsluitend door Fransen bestaande bankcommissie!

Ten einde de CFA stabiliteit te geven, moesten er zekerheden (voor sommige landen goudreserves) zijn. Deze werden door de Fransen tussen 1945 en vandaag afgehouden van de geldtransacties die door het CFA beheer werden gerealiseerd of die gedeponneerd werden door

de toegetreden landen. Het ging hier over miljarden euro's...

Bij haar toetreden bij de euro hadden de Fransen het moeilijk om de Maastrichtnormen te halen. De geldreserves werden dan maar bij het vermogen van Frankrijk gerekend en hiermee zat ineens ook de EU, die van deze deal op de hoogte was, mee in het koloniale schuldbad. Een groot aantal landen uit de CFA groep probeert zich nu los te maken van dit koloniale muntsysteem. Om dat op een goede manier te kunnen doen moet een nieuwe munt ook een geldreserve-dekking krijgen en die moet nu komen van Frankrijk, lees Europa. En daar wringt het schoentje.

De oliereserves van Libië zitten grotendeels onder Niger; en dit laatste land dat het derde armste land op aarde is, heeft geen verbindingen met de zee. Libië met haar leider Khadaffi bedacht dat het voor hen interessant zou kunnen zijn om ook die olie op te pompen en aldus economisch sterker te worden. Om dit doel te bereiken investeerde Khadaffi massaal in de bewapening van de Toearigs waarvan een aantal net in

dit olierijk gebied een vrijheidsstrijd aan het voeren was. Door de instabiliteit die aldus gecreëerd werd, besloten de oliemaatschappijen in Niger om zich dan maar terug te trekken. Na de val van Khadaffi werden de massale hoeveelheden wapens minder beheerd en konden heel wat wapens in dit deel van de Sahara terecht komen. Door het oprukken van de Sahara door de klimaatsverandering had uitzichtloze armoede voor de juiste voedingsbodem gezorgd waarin het extremisme gewapenderhand kon overleven en vorm kon vinden. Jihadistische groeperingen die al jaren in de buurt actief waren, zagen hun kans schoon om, nu met goede wapens en met brommertjes een waar terreurregime in het noordelijk deel van Burkina Faso te installeren met als enige bedoeling het land te destabiliseren. Dorpen werden uitgemoord en oogsten werden vernield, vee gedood. Dit is nu al meer dan vijf jaar aan de gang. Wat deed het westen: ze stuurden Franse troepen naar Mali om daar orde op zaken te stellen. Dit moet je eigenlijk vertalen als orde op hun zaken te zetten. Eind 2021 werden in een

legerkamp in het noorden van Burkina meer dan 60 slecht bewapende Burkinese militairen in twee dagen afgeslacht in hun kazerne. Bij de aanvang van de aanval hadden deze militairen de hulp opgeroepen van een kampement Franse soldaten dat in Mali, op goed 30 km van hun kamp, gelegerd was. Het duurde drie dagen eer de eerste Fransen kwamen kijken. Het feit dat door een gebrek aan eten een deel van de Burkinese militairen op jacht was gegaan om bij terugkomst eveneens vermoord te worden, maakte maar al te duidelijk dat het Burkinese regeringsapparaat, door een totaal gebrek aan middelen,

niet opgewassen was tegen deze bijkomende problematiek. Toen de Fransen uiteindelijk meldde dat een tussenkomst niet binnen hun mandaat paste, was de maat vol voor zowel de Malinese als de Burkinese regering, die deze legermacht waar ze toch niks aan hadden, opdroeg het land te verlaten. Het vervolg is bekend: begin 2022 pleegde een deel van de legerleiding een staatsgreep... De Burkinese overheid is al geruime tijd bezig met het vragen van militaire hulp in de vorm van drones. De Fransen die de kas controleren zeggen: dat kan niet, er is geen geld. Ondertussen zijn meer dan

1 miljoen vluchtelingen naar het zuiden afgezakt. En het westen, het keek ernaar... Berekeningen zouden vaststellen dat de opvang van een vluchteling in het westen tussen de 100 à 1000 maal duurder is dan het duurzaam ondersteunen van lokale ontwikkeling in het eigen land. Verbaas je dus niet als de Russen of de Chinezen binnenkort in dit vacuüm springen. Wij oogsten wat wij zaaien. Tegen de stroom in blijft het PSC, met kleinschalige projecten, geloven in de toekomst van dit prachtige volk.

Koen Kinsbergen

ARMOEDE KUN JE BESTRIJDEN,
ARMOEDE IS OPLOSBAAR.

STADSPREDIKANT - IN 2021 -

Wat een jaar weer!

Vorig jaar 2020 was een schokjaar: corona dook wereldwijd op en wij doken met z'n allen onder. De hele razende machinerie van de samenleving kwam met piepende banden tot stilstand, en daar zaten we dan. Vorig jaar likten we onze wonden van het gemis aan "normaal". Nu in 2021 waren we een vol jaar met corona in allerlei varianten en golven verder. Maatregelen, beperkingen, afstand, maskers, vuistjes, quarantaine, organiseren en weer afgelasten – was dat ons nieuwe normaal geworden?

De stad Antwerpen heeft het gelukkig wel goed begrepen: dat je het voor de mensen in de ergst kwetsbaar makende situaties niet kunt maken om alle voorzieningen helemaal te sluiten. Hier en daar zijn er zelfs voorzieningen en incidentele of tijdelijke steuninitiatieven bij gekomen.

Als PSC en als stadspredikant hebben we samen met onze partners ons plan getrokken, ons werk kunnen blijven doen, mensen kunnen zien en bijstaan, elkaar kunnen versterken, Godzijdank. Zij het op afstand en met handhygiëne en mondmasker. Zonder knuffel of arm om de schouder. Veel mensen schikken zich daarin. Maar op de langere duur zie je sommige mensen door dat gemis toch een beetje terugplooiën, wegwijnen, vermoeid raken. Zowel ouderen als jongeren, nieuwkomers

en inwoners, mensen in armoede of met meer middelen en kansen. Wat in allerlei omstandigheden de levenslast verdubbelt is: er alleen voor staan. Eenzaamheid die je overwoekert als een spook. Is het ons hier en daar gelukt om isolement een beetje te doorbreken?

Drie lagen

Stadspredikantschap krijgt vorm op verschillende niveaus:

- Aan de basis bij mensen in kwetsbaar makende situaties.
- Ondersteunend en coachend naast hen die aan de basis bij mensen zijn: vrijwilligers, stagiairs, medewerkers, kerkelijk geëngageerden.
- Bij partners, in overlegorganen, koepels en netwerken die gelijkaardig werken en van wie wij ook ondersteuning mogen ervaren, met wie we samen maatschappelijke impact willen realiseren: vzw's en kerken, zie hoofdstukje "Partners".

Presentie aan de grond

Presentie houdt je aan de grond, daar begint het, daarin moet het werk van de stadspredikantschap geworteld

en verankerd zijn en telkens opnieuw worden. Waar mensen ploeteren door de figuurlijke modder van armoede, moeite, eenzaamheid, uitsluiting, procedures, complexiteiten. In elke ontmoeting leer je bij, juist omdat je zelf met je mond vol tanden en met lege handen staat en je laat binnenkomen wat de ander met je deelt. Als je in die modder durft blijven staan, glibberig en al. Als je de spoken van eenzaamheid en uitzichtsloosheid in de ogen durft zien. Erbij blijven. Gewoon zodat die medemens even niet helemaal alleen is, even voor vol wordt aangezien. Omdat dat al een kostbaar goed is in deze samenleving voor veel mensen die zich door alles en iedereen voelen uitgehooft, gewantrouwd, uitgespuwd, verweten en gemeden. Soms jaren, generaties aan een stuk.

En dan in dat erbij blijven tot je verrassing ervaren dat die ander ook medemens wordt voor jou. Jou voor vol aanziet. Jou soms in vertrouwen neemt. Jou dichtbij verdraagt te midden van de eigen onveiligheid en wanhoop. Iets van jou durft ontvangen. Samen met jou een beetje elkaar tot medemens wilt zijn.

Telkens opnieuw, alle dagen, elke week, is dat de harde oefening en een zacht geschenk dat je ten deel valt.

Waar gebeurde dit concreet?

- Wekelijks een dagdeel in het onthaal in Filet Divers en in 't Vlot, tweewekelijks bij Verzet-Je van Open Huis, in de Jongerenwerking, huisbezoeken, individuele ontmoetingen, gesprekjes bij een tas koffie, op straat, ...
- En ja, omdat het er nu nog meer bij hoort dan voor corona: indirecte communicatie: bellen, whatsapp, (soms lange) mailcorrespondenties, mail, blog, Facebook. Ook daar gebeurt veel, ook dat daagt je trouw en liefde uit. Soms lijken deze kanalen veiliger om je wanhopigste vraag te stellen, je diepste verdriet te uiten, je eenzaamste momenten even te doorbreken, een menselijke stem te kunnen horen die zegt en laat voelen: ik heb je gehoord, ik laat je niet los, ik denk aan je.

Presentie naast elkaar

- Voor de zomer vijf, na de zomer vier stagiairs selecteren, ondersteunen, opvolgen. In de Woonterp (respectievelijk vijf en twee, van verschillende disciplines en hogescholen), in het werk van de stadspredikant (opleiding pastoraal handelen), in de Jongerenwerking (onderzoeksstudente). Dat betekent: regelmatig gesprekken, individueel en samen, ter ondersteuning en reflectie; evaluatie tussentijds en ter afronding, samen met de mentoren van de opleiding.
- Ondersteuning van vrijwilligers in het basiswerk: meestal informeel, spontaan, in de wandelgangen, ook soms per individuele afspraken en per mail; regelmatige overleg- en ontmoetingsmomenten.
- Beurtelings in verschillende kerken voorgaan en aanwezig en aanspreekbaar zijn bij de koffie en bij hun activiteiten en over diaconaat in de stad en regio;
- Project onder diaconaal geëngageerden in de kerken van het Protestants Beraad Antwerpen: verkenning van ervaringen, ideeën, zorgen en noden, en van mogelijkheden om elkaar te versterken. Dit in de vorm van een intensief voorbereide ronde van 25 individuele gesprekken live en per telefoon, afgerond met een diaconaal ontbijt op 6 november, verzorgd door de Commissie Stadspredikant, in de kerkzaal aan de Lange Winkelstraat. Een greep uit de uitspraken vindt u op p. 42.
- Diverse contacten met collega's, kerken en kerkelijke organen rond het inrichten van bijkomende stadspredikantschappen in het land.

Presentie overkoepeld en ingebed

- Voorzitterschap Protestants Beraad Antwerpen (protestantse kerken en hun gezamenlijke

werken in Groot-Antwerpen); collegiaal contact en overleg pastores Antwerpen; gesprek tussen kerkenraden; schrijven van boekartikel-tweeluik met Antwerpse collega B. Dicou met bespreking, ...

- "Zendende instantie" namens de protestants-evangelische levensbeschouwing van ziekenhuis- en rusthuispastor Tünde Boelens in Ziekenhuis Netwerk Antwerpen en Zorgbedrijf: regelmatige ondersteuning, overleg met de verantwoordelijke en collega's zendenden in ZNA.
- Deelname vergaderingen en contactmomenten partnerorganisaties (zie hoofdstuk: "Partners"); en ook: Soligion (samenwerking levensbeschouwelijke en welvaartsstaatsinstellingen in sociale ondersteuning); Gastvrij Antwerpen; VPKB synodevergadering en districtsvergaderingen, werkgroep presentie bisdom Antwerpen, werkgroep presentie Vlaanderen; presentaties over PSC en stadspredikantschap.
- Eigen deelname aan infosessies, vormingen en debat (UCSIA, SIPCC, FPTR, intervisie Stichting Presentie NL, Professionele Leergemeenschap VPKB met eigen project diaconaat PBA-kerken, cursus Motief vzw over superdiversiteit, ...)

... maar wat betekent dat nu allemaal?

Ik kan wel opsommen wat ik allemaal doe, maar hoe kan ik nu écht met u delen wat ik ervaar, tegenkom, leer, mag ontvangen en soms zelfs betekenen? Ik probeer dat wel in mijn ontmoetingen met u, en in mijn korte schrijfsels, vooral op mijn blog. Enkele stukjes daarvan uit 2021 vindt u her en der in dit jaarverslag. Zo hoop ik dat dit geen droge rapportage blijft, maar u het aanvoelt alsof u er zelf bij was.

Dankbaar

Dank dat u meeleeft op welke manier ook, met spullen en giften, met een sterkte-wens en schouderklopje en vooral in gebed en openheid. Zo staan we samen in de storm om mensen niet los te laten.

Ds. Petra Schipper

“Soms lijken deze kanalen veiliger om je wanhopigste vraag te stellen, je diepste verdriet te uiten, je eenzaamste momenten even te doorbreken, een menselijke stem te kunnen horen die zegt en laat voelen: ik heb je gehoord, ik laat je niet los, ik denk aan je.

Stadspredikant

aan het werk

Bekommernissen en behoeften

- “ Ik mis samenzijn in deze coronatijd. Wij overleggen wel altijd. Nu moeten we extra goed voor elkaar zorgen. Corona remt af. Ik voel me capabel, maar je durft niet meer.
- “ Ik maak me zorgen: kunnen we wel samenwerken in deze stad, zo verschillend als we zijn? Wil iedereen wel mee?
- “ We willen als migrantenkerken echt meer contact met mensen van Belgische kerken. Wat ons tegenhoudt is de taal.
- “ Ik maak me wel zorgen over hoe we in coronatijd verbinding kunnen houden. Als we ooit kunnen samenkomen, hoop ik dat dat informeel kan, en organisch leren van elkaar: hoe vullen we elkaar aan, wat zien we misschien over het hoofd?
- “ Maatschappij verhardt in racisme, t.o.v. vluchtelingen, vierde wereld: hier is veel te weinig oog voor, corona zet dit ondertussen op scherp, kinderen, opleidingen staan allemaal onder druk.
- “ Hoe voorkom je teleurstelling en verbittering bij jezelf?

Ideeën voor na corona

- “ Ik wil na corona weer samen organiseren dat we met verschillende gemeenschappen samen komen, samen vieren, eten, praten.
- “ Idee: activiteiten met de kinderen samen zodat ouders elkaar ontmoeten en Belgische kerkmensen ondertussen migrantenkerkmensen op een ontspannen manier helpen bij de taal.
- “ We delen graag onze zorgen en gebedspunten met de andere kerken, zodat we met elkaar kunnen meeleven.

VANUIT DE COMMISSIE VAN DE STADSPREDIKANT

SAMEN IN DE STORM

Samen zoeken naar antwoorden, naar uitkomst en naar hoop

Hebt u al eens goed naar het logo van de stadspredikant gekeken? Moet u zeker eens doen. De boom met gekleurde vlaggetjes in de tegenwind. Dat logo is goed gekozen. Je ziet daar van alles in. Wat vooral opvalt aan dat logo is de beweging die er in zit. En die beweging was er het afgelopen jaar. We zaten met elkaar in de storm van corona. Bewegen moesten we, of we wilden of niet.

Dat geldt zeker ook voor de stadspredikant en haar team. Samen zoeken naar antwoorden op de vele vragen die er op Petra afkomen. Hoe ga je verder, als ontmoeting zo heel erg ingewikkeld wordt, en je niet met elkaar kunt overleggen over de dagelijkse zorgen en zorgjes? Hoe geef je elkaar een schouderklopje en beur je iemand op bij anderhalf meter afstand? Hoe deel je met elkaar dankbaarheid en vreugde? En hoe ben je present als je afstand moet houden of in quarantaine moet?

En dan blijkt de grote kracht van Geloof, Hoop en Liefde. Geloof, dat hoop geeft en zijn uitwerking krijgt in de liefde. Geloof, Hoop en Liefde, het is een basishouding in ons leven die mogelijkheden geeft. Die je kansen laat zien. Die je ook de kracht geeft om door te gaan. Dat hebben we als commissie van de stadspredikant gezien en ervaren. Ook u hebt er misschien van gezien en erover gelezen in kerkbladen van Groot-Antwerpen. Elke maand opnieuw houdt Petra ons daarin op de hoogte van haar werk als

stadspredikant. En als u de tijd neemt kunt u Petra ook volgen in de stukjes die zij achterlaat in haar blog op de website en die zij deelt via Facebook.

De Commissie Stadspredikant komt elk kwartaal samen om Petra te steunen en te adviseren. Petra informeert ons over het wel en wee van haar werk. We zijn als commissie dankbaar dat ook in het afgelopen jaar het werk doorgang kon vinden.

En..... Antwerpen is binnenkort ook niet meer de enige stad in Vlaanderen die een Stadspredikant heeft. Er gaan geluiden rond van mooie initiatieven over navolging.

**Sonja van Santen, voorzitter
Commissie Stadspredikant**

SAMEN IN DE STORM

BRIEF VAN EEN STAGIAIRE

CHRIS VAN HEES

Goeiedag,

Ik ben Chris en ik mag stage doen bij Petra. Ik volg de opleiding Pastoraal Handelen en mag Petra volgen tijdens haar verschillende activiteiten. Ik volg haar in de kerk en in Open Huis met de Bijbelbabbel en de Inloop. Ik mag erbij zijn in het 't Verzet-Je en ik mag kennis maken met de jonge vluchtelingen in de Jongerenwerking. Ik ben aanwezig in 't Vlot en in Filet Divers. Best veel en vooral in 't begin vond ik het erg moeilijk om alle namen te leren en gezichten te onthouden.

Nu voel ik me overal hoe langer hoe meer thuis en ik kan genieten van de kleine en grote gesprekken met de jongere en de oudere mensen. Sommigen zijn thuisloos, sommigen ziek en/of met een zeer klein inkomen (of geen inkomen). Sommigen zijn moslim of christen of... Allen mensen met hun eigen dromen en teleurstellingen. En zij zijn o zo gul met bereidheid tot een gesprekje. Af en toe gaat dit heel diep en word ik er stil van - of juist heel uitbundig in spel of vrolijkheid. Allemaal mensen met het volle scala aan interesses, hoop en emoties.... Ook ik.

Al wat er gebeurt draagt de boodschap:
"Jij mag er zijn, jij bent welkom. Ik heb tijd voor jou!"

Er is een taakverdeling; bv. ik kom winkelen, en ik zorg voor het onthaal en voor een luisterend oor, of ik zorg voor koffie en thee, ik verzorg de winkel of de activiteiten, of ik wijs je de weg in de administratieve bureaucratie op weg naar die noodzakelijke papieren of opleidingen, of....

En allemaal worden we er beter van en ervaren we dit 'Welkom' in meer of iets mindere mate.

Petra, van de Bijbelbabbel word ik niet enkel rijker door het lezen van de Bijbel, maar vooral ook doorheen de interactie van de Bijbel met die groep mensen die mij aanvaarden. En samen mogen wij op weg gaan doorheen deze bijzondere wegwijzer. Ik krijg een diepere verhouding met de groep en voel me hoe langer hoe meer deel van het geheel.

Er is maar één waarheid: 'We zijn allemaal mensen!' en het wordt hoog tijd dat iedereen mee opgenomen wordt in de basisrechten voor iedereen. Voldoende inkomen, een behoorlijke plek om te wonen, een plaats om thuis te zijn, de benodigde kansen voor iedereen om te groeien naar wie hij ten diepste is en de mogelijke sociale rollen op te nemen om zich ten volle 'mens' te weten.

't Verzet-Je schept kansen om als groep duidelijk te stellen waar mensen in armoede het meest nood aan hebben. Dit alles ook naast het leven in armoede zelf: het leven wil geleefd worden. Hoe ga je om met eenzaamheid of ziekte of hoe wordt 'mobiel zijn' ervaren? Wat is er nodig om diensten en voorzieningen voor iedereen toegankelijk te maken? Wat doet (kans)armoede met een mens en het gezin? Hoe kan je de leefbaarheid bevorderen?

Bij de start van het jaar kreeg ik een adres, en telefoonnummer en een naam: dat is je stageplek! Geen idee van de inhoud... maar daar kwam snel verandering in. Ik ben heel gelukkig dat ik hier mag zijn. Ik mag veel mensen echt ontmoeten en ik heb heel wat over mezelf geleerd. Ook ik ben welkom en ook ik mocht openbloeien. Ik hoef niet iemand te zijn, maar mag mens tussen de mensen zijn.

Petra, een mooier cadeau kon je me niet geven. Hartelijk dank voor alles en hartelijk dank aan al die vele medewerkers en vrijwilligers en gebruikers dat ik jullie mag ontmoeten en een beetje leren kennen. Jullie hebben mijn leven beter gemaakt.

Hartelijke groeten,

Chris

Erbij blijven

Misschien is dat wel het allermoeilijkste voor mensen in ontmoetingen met mensen die lijden: erbij blijven. Er niet weglopen, maar blijven! Machteloos wellicht, maar blijven! Hoogstens kunnen luisteren, soms zonder een touw te kunnen vastknopen aan wat je hoort omdat de ander in verwarring is, maar blijven. Soms niets meer horen dan een schreeuw, misschien vloeken, en dan geen aandrang hebben tot vermaan, maar blijven en luisteren. Soms luisteren naar alleen maar wanhopige stilte, terwijl je als moderne mens daar het meest bang voor bent, voor stilte, en toch blijven, niets, helemaal niets meer kunnen dan blijven, zelfs als je weggejaagd wordt, op bereikbare afstand beschikbaar blijven. Zodat wie lijdt, nooit helemaal alleen is...

P.B. Stuurmond

ONZE PARTNERS

Ook dit jaar zijn onze partnerschappen stevig vormgegeven. In contact, samenwerken, overleg, ondersteuning, gezamenlijke initiatieven, uitwisseling, delen van expertise en inspiratie. We zijn dankbaar. Samen in de storm.

Filet Divers

De vrijwilligerswerkingen van PSC en Bond Zonder Naam zijn met elkaar verbonden en de stadspredikant zal (na corona) vormingen met vrijwilligers verzorgen rond presentie en aanverwante thema's. Ondertussen maken we elkaar mee, leren we van elkaar en zijn we elkaar tot steun, zeker in deze rare coronatijden waarvan de impact op de gezichten van de klanten te lezen staat en toeslaat in hun toch al moeilijke levens. De stadspredikant draaide en draait wekelijks mee in het onthaal van de sociale kruidenier, in het verslagjaar op de drukke maandagmorgen, zo'n 50 à 60 klanten per keer.

't Vlot

't Vlot praktiseert presentie in de stad bij dak- en thuislozen. Sinds corona niet meer in een huiskamersetting in de pastorie, maar nu dus al twee jaar in de Heilig Hart kerk, een plek waar bezoekers precies toch wel blij mee zijn. Ook daar zijn wij (afwisselend met stagiaire Chris) wekelijks present, en betrokken bij reflectiemomenten, herdenking en voorbereiding van hopelijk in 2022 toch wel weer de meerdaagse in de abdij van Averbode...

De Loodsen

Met De Loodsen zijn we al decennialang goede vrienden, zielsverwant in de presentiebenadering voor mensen in precarie situaties. De stadspredikant neemt zo mogelijk deel aan de bezinningsmomenten op woensdag, waar mensen van de Loodsen, de Antoniusparochie en Sint-Joris-parochie zich samen herbronnen in het werken aan de basis: noodhulp onder protest.

Werkgroep Presentie van Attent

De stadspredikant maakt binnen bisdom Antwerpen deel uit van de Werkgroep Presentie van Attent, het diaconale netwerk van bisdom Antwerpen, onder voorzitterschap van ds. Ina Koeman. De Werkgroep werkt ijverig voort aan haar doelstelling om in drie jaar zes nieuwe presentieplekken bij te creëren.

Werkgroep Presentie Vlaanderen

Ook werkt de stadspredikant mee in de Werkgroep Presentie Vlaanderen: mensen uit allerhande sectoren (zorg, psychiatrie, vluchtelingenonthaal, straathoekwerk, ...) die de opleiding presentiebenadering van Andries Baart gevolgd hebben. Met ondersteuning vanuit Stichting Presentie Nederland vinden wij onszelf organisch uit als contactgroep, kennisplatform en pool van aanbieders van vormingen rond presentie, om zo de presentiebenadering in Vlaanderen steviger op de kaart te zetten.

Welzijnszorg

Het PSC draagt met trots het label van Welzijnszorg in de gezamenlijke strijd tegen armoede. Welzijnszorg is een landelijk netwerk voor organisaties die samen tegen armoede vechten. Welzijnszorg is een trouwe sponsor ook van het PSC en biedt ontmoeting, themamateriaal en ondersteuning bij campagnes voor maatschappelijke sensibilisering rond armoedethema's. Er is de jaarlijkse adventscampagne; in 2021

verder rond het thema "Wonen" onder de slogan: "onleefbaar".

De stadspredikant mocht bij de lanceringsavond van deze campagne in provincie Antwerpen ons verhaal van de Woonterp doen; het werd enthousiast onthaald. Verder is stadspredikant actief in de werkgroep "Interculturele Solidariteit", een denktank rond armoede en solidariteit in superdiversiteit. In die stuurgroep zitten we samen als sleutelfiguren van diverse gemeenschappen en organisaties en consulteren we ook andere brugfiguren en interculturele koepels; dit in samenwerking met sociologische onderzoekers. In 2021 hebben we ons verder bezonnen op de woonproblematiek vanuit multiculturele invalshoek, wat de campagnematerialen inhoudelijk gevoed heeft.

Orbit

Orbit vzw is zowel landelijk als in Antwerpen een belangrijke partner op vier gebieden:

- interlevensbeschouwelijke ontmoeting
- samenwerking in diversiteit
- rechtvaardig migratiebeleid
- aanpak van racisme

Tetty Rooze, adviserend lid van het PSC-bestuur, zet zich actief in voor Orbit vzw op nationaal niveau. In Antwerpen maakt de stadspredikant deel uit van de overleggroep en indirect ook van het daarmee verbonden nieuw opgerichte project P.A.R.E.L. ("Platform Antwerpse Religies en Levensbeschouwingen") dat interlevensbeschouwelijke uitwisseling faciliteert.

Over Hoop en Huizen

Over Hoop en Huizen is de VPKB-werkgroep/solidariteitsfonds die kerken ondersteunt om vluchtelingen te helpen in het zoeken en betrekken van woningen. De stadspredikant maakt deel uit van de werkgroep.

Onmiddellijke partner "Woning gezocht – Buren Gevonden" is een initiatief van Orbit vzw.

Gastvrij Netwerk

Gastvrij Netwerk is een netwerk van zo'n 40 lokale vrijwilligersorganisaties en burgerinitiatieven, samen 1700 vrijwilligers, voor en met mensen op de vlucht. De stadspredikant is namens het PSC bij alle vergaderingen. Gastvrij Netwerk biedt een praktische Toolkit, intervisie en nieuwsbrieven vol materiaal en initiatieven. Ook verbindt het de lidorganisaties via een digitaal platform en Facebook met concrete oproepen en info over elkaar.

Alle nuttige informatie en uitnodigingen voor vergaderingen en vormingen stuurt de stadspredikant door naar de vrijwilligers en stagiairs van de Woonterp.

Dit netwerk werkt nauw samen met Vluchtelingenwerk Vlaanderen en met Orbit vzw.

EPILOOG

Liefste leden van het Verzet,

hier sta ik met mijn nieuwjaarsbrief klaar
met alleen maar goede wensen voor het nieuwe jaar.

Ik ben blij dat jullie ook in 2022 voor het verzet kiezen!
Zonder valt er namelijk veel te verliezen.

Zo kopte het VRT journaal op 1 januari dat de rijken nog rijker worden.
Meteen een reden om naar Brussel te trekken met grote sloganborden!

Het is ook meer dat ik voor een postzegel betaal,
het lijkt wel symbool voor nog meer slachtoffers van al wat wordt digitaal.

Ik mocht dit jaar al vaak op nieuwjaar klinken
maar dat eenzaamheid op al die feestjes
als probleem ter sprake kwam, moet nog even bezinken.

Ook het coronacircus blijft maar duren,
elke week komen ze met nieuwe genezingskuren.

We kunnen ons met ons inkomen steeds minder goed bedienen.
Beterschap op komst? Ook die van 't parlement zullen minder verdienen.

Je kan me stilaan verwijten dat ik alleen maar kan klagen en zuchten,
maar weet dat in deze groep we steeds ons hart moeten kunnen luchten!

Ook in 2022 tekenen we samen voor Verzet!
Dat ze hun maar al vasthouden op het kabinet!

Ik wil wel zeggen, los van het resultaat
is het wat hier gebeurt in onze groep waar het om gaat.

We weten wat het is om diep te moeten gaan.
Tegelijkertijd gaf dat ons net de kracht om hier te staan!

Op het programma: eenzaamheid, mobiliteit en nog veel meer.
Ik hoop dat ik ook dit jaar evenveel van jullie leer.

Uit mijn hart wens ik vooral solidariteit, in Open Huis maar ook tot ver daarbuiten.
Met de welgemeende woorden: ik zie jullie graag!, wil ik de brief afsluiten.

Jullie kapoen, Bart,
Antwerpen, 1 januari 2022
PSC Open Huis, Verzet-Je

GIFTEN

Dank u wel dat u samen met ons in de storm wil staan.
Wenst u bij te dragen tot ons werk en wenst u hiervoor het
fiscaal attest? Maak dan een gift over aan het Fonds Vrienden
van PSC Antwerpen door te storten op rekening van:

KONING BOUDEWIJN STICHTING

BE10 0000 0000 0404

Met gestructureerde mededeling :

*****623/3621/70023****

Als je een specifiek project van het PSC wilt steunen, stuur dan een mailtje naar
jan.boeye@psc-antwerpen.be, met de vermelding van het project.

Dank u wel!

Dank u wel dat u met ons mee trekt en naast ons wil staan.

Protestants Sociaal Centrum Antwerpen vzw
Lange Stuivenbergstraat 54

PSC Open Huis vzw, p/a Oude Badhuis,
Stuivenbergplein 38, 2060 Antwerpen.
(+32) 03 272 25 61
openhuis@cawantwerpen.be

Verantwoordelijke uitgever: Petra Schipper
Lange Stuivenbergstraat 54, 2060 Antwerpen

Lay-out: Marjolein Meyfroot

 www.psc-antwerpen.be | www.psc-openhuis.be

© Copyright 2022, PSC Antwerpen vzw.

Alle rechten voorbehouden. Niets uit dit jaarverslag mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, en/of openbaar gemaakt in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van PSC Antwerpen vzw.